Tímár Péter a térkép segítségével tájékozódik

Egy kis „torlódás" a kettes bólyánál

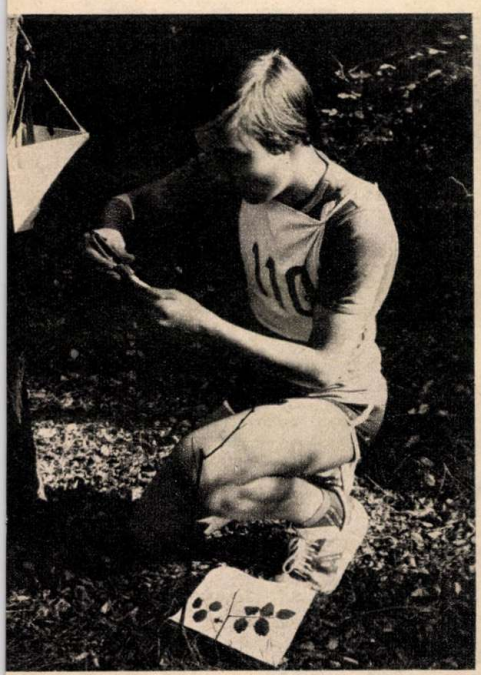

A versenyzőnek lyukasztással kell hitelesítenie, hogy valóban érintette, megtalálta mindegyik bólyát

Ez már a cél, a történelmi tesztlapokat töltik ki a versenyzők

Várva várt pillanat: a rajt. Irány az erdő sűrűje...

Az agárdi Fenyves Péter a második helyen végzett

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (6.)

Plijev altábornagy 1944. október 9-én hajnali fél 3-kor erői átcsoportosítására vonatkozó parancsot kapott, s 6 órakor már meg is kellett indulnia Nagyvárad felé. Ennek végrehajtását nagyban nehezítette a rendelkezésre álló rendkívül rövid időn kívül az is, hogy — mint az előző részben láttuk — ezekben az órákban még elkeseredett harcot vívtak a kötelékek Karcag és Kisújszállás utcáin.

Így október 9-én reggel csak a 4. gárda-lovashadtest tudta megkezdeni támadását. Sikeres előrenyomulás után — a 6. gárda-lovashadtest időközben beérkezett 13. lovashadosztályával együttműködve — a nap folyamán felszabadította Hajdúszoboszlót, majd Derecskét is.

A 6. gárda-lovashadtest két hadosztálya Debrecen ellen indított támadást, de térnyerésük elakadt a város délnyugati szélén.

A 7. gépesített hadtest Karcag és Kisújszállás felszabadítása, majd mintegy 65 kilométeres előrenyomulás után az esti órákban kijutott Derecske délnyugati körzetébe, és az éjszaka folyamán is tovább tört előre Nagyvárad irányába.

A „Dél" hadseregcsoport parancsnoka mindent megtett annak érdekében, hogy a nagyvárad—debreceni út szilárd kézbentartásával megállítsa a lovas-gépesített csoport térnyerését, s meghiúsítsa az ebben a térségben lévő német erők bekerítését.

Ezek az erőfeszítések azonban nem hoztak eredményt. Október 10-én a szovjet kötelékek elvágták ezt a fontos közlekedési útvonalat. Más arcvonalszakaszon azonban bizonyos siker koronázta a „Dél" hadseregcsoport erőfeszítéseit: e nap hajnalára az 1. német páncéloshadosztály áttörte a 8. szovjet lovashadosztály védelmét, s azt követően kijutott Püspökladány körzetébe, ahol felvette a közvetlen kapcsolatot a 13. német páncéloshadosztállyal. Ezzel elvágták a lovas-gépesített csoport utánpótlási útvonalait, valamint egy román gyalog- és egy szovjet lovashadosztályt a főerőktől, illetve egy szovjet gépesített dandárt. Estére a németeknek sikerült bekeríteniük a Debrecent rohamozó 6. gárda-lovashadtestet is.

Mindezen súlyos körülmények ellenére sem tudták Friessner vezérezredesék feladatuk teljesítésétől eltéríteni a lovas-gépesített csoport főerejét. A Nagyvárad ellen támadó egységek folytatták előretörésüket, és október 12-én hajnalban megindították támadásukat a város felszabadítása érdekében. Bár rendkívül fáradtak, elcsigázottak voltak Plijev altábornagy katonái, a 6. gárda-harckocsihadsereg délről és nyugatról, valamint Gorskov altábornagy lovas-gépesített csoportjának keletről indított rohamával az összehangolt tevékenység meghozta gyümölcsét: az esti órákra felszabadult Nagyvárad. Ezzel a németek elveszítették védelmi rendszerük egyik legfontosabb elemét.

A háború azonban továbbra is megtagadta a pihenést Plijev altábornagy katonáitól. A bekerítésben rendkívül súlyos körülmények között harcoló társaik sorsa iránti felelősségérzetük azt követelte tőlük, hogy már másnap hajnalban — egy újabb „hátra arc!" végrehajtásával — megkezdjék előrenyomulásukat Debrecen irányába.

Az elkövetkező napok rendkívül elkeseredett küzdelmének eredményeként fokozatosan sikerült egyesülniük bekerített bajtársaik zömével. Ezzel párhuzamosan Malinovszkij marsall Plijev altábornagyon kívül Kravcsenko vezérezredest és Gorskov altábornagyot is utasította Debrecen haladéktalan elfoglalására. A közös erőfeszítések eredményeként 1944. október 20-án reggel 6 órára felszabadult a Tiszántúl e legfontosabb városa. Ezzel megteremtődtek annak feltételei, hogy Kossuth Lajos és a trónfosztás városa — haladó történelmi hagyományainak szellemében — egy időre a felszabadult magyar országrész ideiglenes fővárosa lehessen.

E küzdelemmel a 2. Ukrán Front jobbszárnyhadseregei is fokozatosan nyomultak előre Észak-Erdélyben, így egyre kedvezőbbekké váltak a 4. Ukrán Front lehetőségei is ahhoz, hogy támadását felújítva kiléphessen a Kárpátokból.

Dr. Füzi Imre—
Dr. M. Szabó Miklós

A gubók begyűjtése és válogatása ugyancsak nagy körültekintést és gondosságot igényel

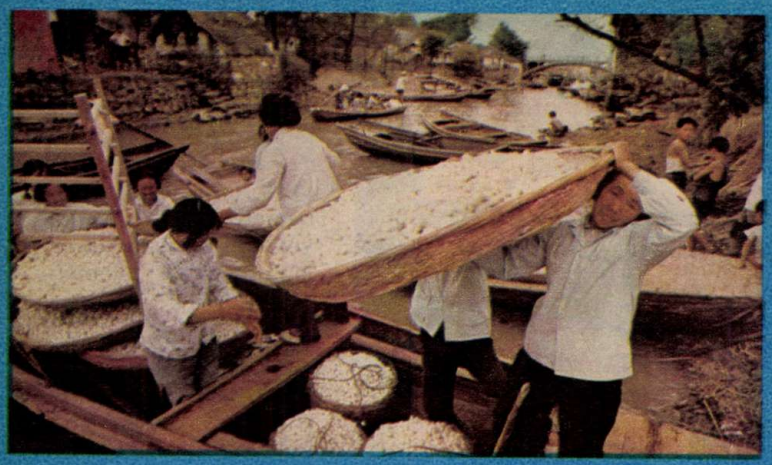

A XVIII. században csak az számított igazán elegánsnak, aki ilyen selyem lábravalót viselt

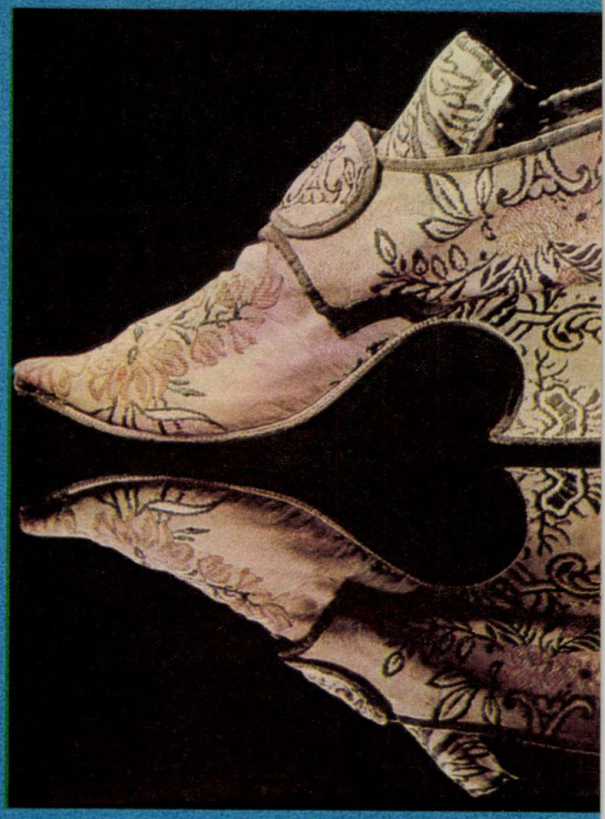

A KELMÉK KIRÁLYNŐJE

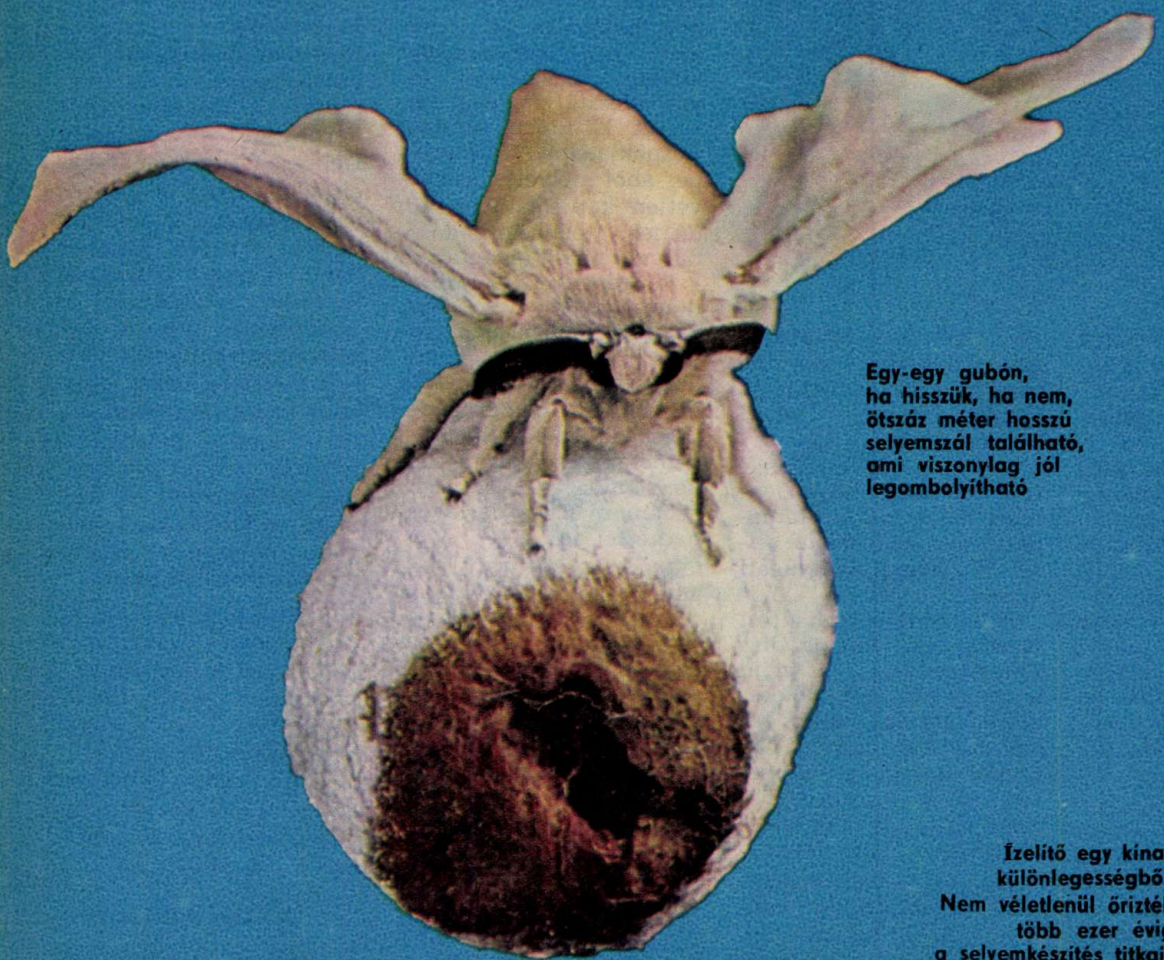

Egy-egy gubón, ha hisszük, ha nem, ötszáz méter hosszú selyemszál található, ami viszonylag jól legombolyítható

Ízelítő egy kínai különlegességből. Nem véletlenül őrizték több ezer évig a selyemkészítés titkait

A selyem szépsége és a maszk csúfsága megfért az ősi Japánban

Egy óra Versailles-ból, XIV. Lajos udvarából.

A KELMÉK KIRÁLYNŐJE

Vitathatatlan, hogy ezt a büszke címet méltán érdemelte ki évszázadokkal ezelőtt a selyem. Ez a nemes és tartós textilanyag Kínából indult világhódító útjára. Legkorábbi leletei ugyanis innen származnak, mégpedig az i. e. XIV—XIII. századból. Innen a Közép-Ázsián át Elő-Ázsiába vezető híres selyemúton (Kína—Kelet-Turkesztán—Pamír—Perzsia—Európa) szállították a kereskedők az i. e. II. századtól a selymet Európába. A keletrómai birodalomban Justinianus (487—565) korában terjedt el a selyemhernyó-tenyésztés, majd a bizánci és mohamedán selyemszövők révén Itáliában is ismeretessé vált.

Milyen is az igazi hernyóselyem? Elsősorban rugalmas, nem gyűrődik, lágyan omlik, selymes, kissé tompa fényű, rendkívül tartós, szép esésű, könnyű. A selyem tulajdonképpen nem más mint a szövőfélék családjába tartozó éjjeli lepkék hernyóinak és egyes más állatoknak a levegőn megszilárduló mirigyváladéka. A legszebb selymet a selyemlepke adja, ezt nevezik hernyóselyemnek. A selyemhernyó gubója egyetlen, kb. ötszáz méter hosszú, legombolyítható selyemszálból áll. A gubót burkoló rendszertelen szálakból gyártják az úgynevezett fésűsselymet. Lefejtéskor 3—8 gubó szálát egy fonallá egyesítik. Ez a nyersselyem. Szövésre rendesen sodrott selymet használnak, ezt színezik vagy fehérítik.

A selymet szolgáltató selyemlepke hernyója ma már annyira háziasult, hogy az ember gondozása nélkül meg sem élne. Négy fejlődési alakja van: pete, hernyó, báb és lepke. Az eperfa leveleit kedveli. A hernyók elhelyezésére szellőztethető, hőingadozástól megóvható, fertőtleníthető helyiség szükséges, ahol a hőmérséklet nem süllyed húsz celsius fok alá. A tenyésztés május elején kezdődik, amikor az eperfa levele kellő fejlődést ér el. 25 gramm petéből származó selyemhernyó felneveléséhez 8—10 mázsa lombra van szükség. A selyemhernyók gyorsan fejlődnek és közben az 5., 10., 16., 23. napon vedlenek. Teljes nagyságukat (9 cm) harminckét nap alatt érik el. Ezután a táplálkozást beszüntetik és fonószemölcsükön át selyemszálat (levegőn megszilárduló váladék) bocsátanak ki, begubóznak. A gubóban ötször is vedlenek. A selyemgubókat a nyolcadik napon gyűjtik össze, és a beváltóhelyre szállítják, ahol osztályozás után veszik át. Ezután gőzölik (így pusztítják el a selyemhernyókat), a szálakat motollával leszedik és cérnázzák.

A selyemhernyók tenyésztésének titkát a kínaiak i. e. 200-ig szigorúan őrizték. Később Japánban, majd Európa déli országaiban is elterjedt. Magyarországon egy Passardi Péter János nevű olasz telepes honosította meg, népszerűsítésével többen, így például Széchenyi István is foglalkoztak.

(Kép: National Geographic)

KEDVES ISMERŐS

„ROMANTIKUSOK"

Balázs Ferenc, közismert nevén Fecó, érzékeny lelkű örömkatona. A rock örömkatonája...

A Korál első és második nagylemeze is aranylemez lett, ez emelte Fecó lelkét a magasba. Persze sem ő, sem az együttes tagjai nem akarnak megtorpanni. Nemrég jelent meg harmadik albumuk is, mely az „Óceán" címet viseli.

– Mindig ilyen szilárdan hittél a munkában?

– Nézd, ezt másképp nem lehet csinálni. Dolgozni kell, ezt éreztem még annak idején a zenei gimnáziumban, majd a Taurusban, a Neotonban, sőt kint külföldön, egy füstös bárban is. Az akkor népszerű dalok mellett rengeteg klasszikus darabot is játszottam. Hogy miért? Mert szerencsére idejében rájöttem, hogy a rocknak mondjuk egy Chopin-mű nemcsak időben számítható előzménye, hanem a régiek ismerete nélkül tulajdonképpen nem tudnék tisztességesen megtanulni zongorázni. A klasszikusok különben ma is a kedvenceim.

– A romantikusok hatása érezhető a játékodon, sőt az egész zenekar, az 1978-ban megalakult Korál muzsikáján is. Kemény alapokra, néha tényleg megkapóan szép ívű, már-már érzelmesnek is mondható dallamokat építetek föl. A közönség megjelenésedben, énekstílusodban, játékodban is érezhetően romantikus lélek magatartását érzi. Nem zavar?

– Miért lenne az jó, ha minden zenekar kemény zenét játszana, még akkor is, ha a zenészek ezt nem is éreznék magukhoz közelinek, igazán hitelesnek?! A műfaj feladata különben sem lehet más, mint a szórakoztatás. A jó értelemben vett, igényes szórakoztatás... Sohasem szerettük volna, ha a Korálból amolyan botránybanda válik, inkább maradjon mindig a szolidak zenekara.

– Zeneszerető és -értő tábor vesz benneteket körül. A zenész, gondolom ennél többre nem is vágyhat...

– Igen, ez nagy öröm, mert látjuk, érezzük, hogy arra amit mi négyen, Dorozsmai Péter, Fischer László, Fekete Tibor és én csinálunk, szüksége van másoknak is. Játszottam már egy külföldi lokálban, ahol eléggé sok pénzt kerestem. Mégis keveset jelentett nekem az a zene. Nem volt egészen az enyém, s tulajdonképpen a táncparkett párjait, vagy az asztalok mellett ülőket sem érdekelte igazán.

– Fecó, azt mondják az idő mindent megszépít. Te hogyan emlékszel azokra az esztendőkre, amelyeket a Taurusban, illetve a régi Neotonban töltöttél? Milyen érzés volt akkor színpadon állni?

– Csodaszép idők voltak... Zenész és közönsége között szinte nem is volt távolság, de azok a fiatalok valahogy nem értették igazán a muzsikát. Inkább a szívükkel hallgatták a nagy szólókat, a basszus kemény dübörgését. A maiak a fülüket nyitják ki először, de mi azért szeretnénk a szívükbe is belopakodni.

S. F.

Fotó: Wagner Margit

PAJTÁS

KORÁL EGYÜTTES

POP SHOW ROCK

DÉVÉNYI TIBOR ROVATA

zők jóvoltából életre is kelnek, és könnyedén jutnak el a hangszerekig. Tanulni és szórakozni lehet ezen a speciális Titkos úton.

Aki nemcsak zenélni akar, hanem zenét szerezni is, azoknak szóljon Soltész Rezső felhívása — Írj egy dalt nekem címmel.

Húsz éven aluli dalszerzők jelentkezését várja Soltész Rezső. A népszerű énekes a különböző előadókra, zenekarokra számító tehetségkutató akciók nyomán határozta el, hogy ezúttal a zeneszerzéshez, szövegíráshoz kedvet érző tizenéves fiataloknak nyújt lehetőséget a bemutatkozásra. Az érdekes pályázat feltételei a következők:

A nevezett dalt bármilyen hangszerkísérettel (gitár, zongora stb.) magnókazettára kell felvenni, szokásos házi körülmények között. A kazettához mellékelni kell a dal szövegét, rövid életrajzot, pontos címet és egy bélyeggel ellátott válaszborítékot. Kottát készíteni tehát nem szükséges. Jelentkezhetnek mindazok, akik 1984. december 1-ig még nem töltötték be a 20. életévüket. A játékban nemcsak egyéni szerzők, hanem baráti társaságok, osztályok, együttesek is résztvehetnek.

A feltételeknek megfelelő anyagot a következő címre kell küldeni legkésőbb 1984. december 1-ig:

MHV Pepita szerkesztősége, Budapest Vörösmarty tér 1. — 1051. A borítékra írjátok rá: **„Írj egy dalt nekem!"**

És most beszéljünk a díjakról és jutalmakról. A dalokat popzenei szakemberekből és újságírókból álló zsüri bírálja el. A legjobbnak ítélt két dal kislemezen jelenik meg, természetesen Soltész Rezső előadásában, és elhangzik majd az énekes jövő évi koncertműsoraiban is. Emellett díjat kap a legfiatalabb szerző, a legjobb szöveg és a legfrappánsabb ötlet. Rezső egyébként arra kéri jövendő ifjú szerzőtársait, hogy ne feltétlenül vegyék figyelembe stílusát: inkább arról írjanak, ami hozzájuk áll a legközelebb. Tehát tiniszerzők figyelem: lehet kezdeni a munkát!

Soltész Rezső felhívása

A zárókoncert főszereplője a P. Mobil

„Elbúcsúztunk" egyik legendás ifjúsági szórakozóhelyünktől, a Budai Ifjúsági Parktól. Szeptember 23-án egy Elektromos temetéssel végleg bezárták a népszerű ifiparkot. Több mint két évtizeden keresztül üzemelt a magyar pop- és rockmuzsika fellegvára. Legendás együttesek kezdték itt pályafutásukat, a Bergendytől a Korálig, a hazai zenetársadalom színe-java. Izgalmas korszakok váltották itt egymást, divatirányzatok tépázták meg hírnevét, de biztos vagyok benne, hogy senki sem fogja elfelejteni Közép-Európa legszebb Parkját az Erzsébet- és a Lánchíd között. A záróműsor főszereplője a P. Mobil volt. Kár, hogy a mostani rockhangulat egy kicsit elnyomta a nosztalgikus emlékeket. Aki kíváncsi a BIP történetére, annak ajánlom Sebők János remek könyvét.

Aki pedig gitározni akar örökzöld gyerekdalokat, azoknak ajánlom a Muszty—Dobay házaspár új könyvét — a Titkos utat. Ez a könyv együtt jelent meg azonos című nagylemezükkel, és az ott hallható dalok kottái találhatók benne. Ezek nemcsak egyszerű hangjegyek, hanem a szer-

ÁTLAGOSÉK

(Családregény, több egészen apró fejezetben)
III.

SEGÍTSÉG, KÍMÉLNEK...!

Átlagos Jenő, a Manipulátor Művek középkorú, közepes termetű és közepes képességű alkalmazottja elhatározta, hogy összeesküvést sző.

— Na, ürgék! — szónokolt egybesereglett gyermekei előtt. — A helyzet az, hogy anyátoknak születésnapja van. Az ajándékok mellett, amelyeket bizonyára beszereztetek már, meglepjük őt azzal, hogy ma mindent mi végzünk el helyette. A kisujját sem mozdíthatja ezen a napon!

A gyerekek egyik csodálkozásból a másikba estek. Jeromos eskü alatt vallotta, hogy anyunak eddig még mindig nyáron volt a szülinapja, de aztán rájött, hogy Rezső bácsi névnapjával keverte össze a dolgot. Helga komolyan sértve érezte magát, amiért anyunak ilyen váratlanul van a születésnapja. Igazán szólhatott volna... A kis Emese pedig leszögezte, hogy a felnőttek születésnapja nem érvényes, csak a gyerekeké.

Átlagos Jenő rosszallóan csóválta a fejét, és bölcsen hallgatott arról, hogy őt is a már említett Rezső bácsi figyelmeztette az eseményre.

— Nem találok szavakat... anyátok igazán nem ezt érdemli tőletek.

— Legalább mutasd meg, hogy te mit vettél? — kíváncsiskodott kajánul Jeromos.

— Mit vettem, mit vettem...? Egyelőre semmit sem vettem. Kinéztem ugyan neki egy olyan kis menő izét, de mire visszamentem a boltba, már nem volt. Tudjátok, hogy van ez...!

— Tudjuk! — mondta Helga, nem minden él nélkül. — Ilyesmi már többször is előfordult veled.

Átlagos Jenő úgy döntött, hogy nem feszegeti tovább a dolgot.

— Jó, jó... most nem ez a lényeg. Anyu annak is nagyon fog örülni, ha egyszer végre lustálkodhat egy egész napot. Tátva marad a szája, hogy mire vagyunk képesek!

Átlagos Jenőné, született Pókaszepetki Annamária szája egyáltalán nem maradt tátva a hír hallatán. Inkább némi aggodalom tükröződött az arcán.

— Nna, kíváncsi vagyok — mondta, és úgy nézett a családjára, mintha utoljára látná őket. — Aztán vigyázzatok magatokra!

És elvonult egy könyvvel. Az idill azonban nem tartott sokáig. A konyha felől hörgés, sikítozás és csörömpölés hallatszott. Anyu rémülten rohant kifelé, de az ajtóban már megjelent Jeromos, képén a kamaszok fölényes vigyorával.

— Semmi baj, olvass csak nyugodtan. Apu elfelejtette kivágni a paprika erejét, és a két csaj jókorát harapott belőle. Ja igen... Emese ijedtében leverte a nagy üvegtálat, amit Hermina nénitől kaptunk, de most már minden oké. A lányok vedelik a tejet, az üvegcserepeket meg besöpörtük az asztal alá.

Az ajtó becsapódott, Átlagos Jenőné pedig ismét elővette „A színházi pereces kettős élete" című könyvet. Ekkor kivágódott az ajtó, és Átlagos Jenő rontott a szobába. Véres kezében kést szorongatott.

— Jenő... az istenért!

— Te csak ne izgasd magad, énekesmadaram. Te csak pihenj nyugodtan. Egy kicsit elvágtam az ujjamat ezzel az átkozott késsel... Meg egy kicsit az ünnepi abroszt is. De majd megvarrod azzal a két dolgos kezeddel, he-he. Merre van a kötszer?

Az elsősegélynyújtás eltartott vagy fél óráig, mert Átlagos Jenő a kezelés során sokat veszített hősiességéből és sziszegve hadonászott, mint egy dühös karnagy. Aztán szelíd erőszakkal visszanyomta hitvesét a fotelba.

— Így!... És most olvass tovább. Azonnal hozzuk az uzsonnát. Nagy meglepetés lesz!

Anyu tehát visszaült, bár nem szívesen. A zsivány pereces fordulatos története egyre kevésbé tudta lekötni. De akkor megjelent a család az uzsonnával, és úgy tűnt, hogy Átlagosék otthonába visszatér a nyugalom.

— Óh, köszönöm... igazán nem kellett volna ennyit fáradnotok. Tulajdonképpen mi ez?

— Ez itt az uzsonna — magyarázta Emese türelmesen. — Habos kávé, sonkás szendvics, sütemény.

Az ünnepelt, mint aki még soha sem látott kávét, ünnepélyesen belekortyolt... és a következő pillanatban fuldokolva köhögni kezdett.

— Meg... megmérgeztek! Segítség...!!

— Vizet!

— Tejet!

— Orvost!

Végül Átlagos Jenő megnyugodva rogyott a pamlagra kezében egy tégelylyel, amelyet a tálcáról emelt le.

— Szódabikarbóna. Valahogy ezt tettük cukor helyett a kávéba, ennyi az egész. Olykor igazán egy cseppnyi humorérzéked sincs, Annamáriám.

— Fel a fejjel! — vigasztalta Helga falfehéren reszkető anyját. — Most szépen elmosogatunk, aztán hozzálátunk a vacsorához. Te csak pihenj nyugodtan, ne törődj semmivel.

— Halihó! — örvendezett apu a fürdőszobából. — Jöhetnek az edények. Kész a forró, hypós mosogatóvíz!

Átlagos Jenőné, született Pókaszepetki Annamária egyszerre úgy érezte, hogy már eleget kímélte őt a család.

— Hypós!... Megőrülök. Lemarja a kezetekről a bőrt! — És kiszaladt volna, de zárva találta az ajtót.

— Nem, nem, drága Annamáriám! Nem jöhetsz ki. Megmondtam, hogy ma mindent elvégzünk helyetted.

— Különben se nyúlunk a hypós vízbe! — kiabált a kis Emese. — A mosógéppel mosogatunk. Mit szólsz...?

Anyu nem szólt semmit, hanem csüggedten hallgatta az edénycsörömpölést...

...Később Átlagos Jenő somfordált a szobába, nyomában a gyerekek poroszkáltak lesütött szemmel.

— Nahát... ezt nem hittem volna. Hogy egy mosógép ennyire szaggassa az edényeket...!

Anyu nagyon szeretett volna haragudni rájuk, de ahogy ott álltak előtte, sehogyan sem sikerült neki.

— Ott egye meg a fene! Úgyis rájöttem már, hogy új edényekkel akartok meglepni, ezért csináltátok az egészet... Köszönöm!

Átlagos Jenő és a csemeték pedig hálásan bólogattak. Mert homályosan érezték, hogy anyu születésnapján is — ők kaptak ajándékot... **Cser Gábor**

MEGYEI KÖRKÉP

Rendszeresen érkeznek szerkesztőségünkbe tudósítások a megyei lapok munkatársaitól. Legutóbb Bács-Kiskun és Szabolcs-Szatmár megyéből kaptunk képes anyagot.

MESTERSZAKMÁK MŰVELŐI

Nem ritka az ország keleti végén, hogy nemzedékek öröklik az ősi mesterséget. Apáról fiúra száll a szakma, de gyakran még az unoka is folytatja az otthon látott, megismert és megcsodált mesterfogásokat. Dinasztiák őrzik az évszázadokon át felhalmazódott családi tapasztalatot, és öröklik a fiatalok azt a tudást és megszállottságot, amely elengedhetetlen a szakma hivatásszerű gyakorlásához.

Az idős mesterek panaszkodnak, nincs, aki átvegye tőlük a stafétabotot. Kesereg a kerékgyártó, a szitakötő, a seprűkészítő, a bognár, a kádár, hogy nincs, aki továbbvigye a szakmát. Pedig még ma is nélkülözhetetlenek a ritka mestermunkák. Modern világunkban is szükség van a lóvontatású szekérre, a szüret idején a jó minőségű hordóra, a portát rendben tartó cirokseprűre és még ki tudja, mi mindenre.

Az úttörőcsapatok a mozgalmi év tervezésénél nem feledkeznek meg azokról az idős mesterekről, akiktől tanulhatnak a gyerekek is. Citerazenekar működik a híres kurucföldön, Tarpán, ahol a nagyapák mellett már az unokák is elsajátítják a népi hangszer kezelésének csínját-bínját. Most kaptuk a hírt Zalka Máté szülőföldjéről, Tunyogmatolcsról, hogy itt idős Dávid Menyhért foglalkozik nagy lelkesedéssel a kis fazekasokkal. A gyerekek korongoznak a piciny műhelyben, megismerkednek az ősi mesterség szépségeivel. Dávid Menyhért pedig nagy szeretettel gyakoroltatja a gyerekekkel, miként kell ügyesen forgatni a korongot, hogyan készül a legszebb korsó, kancsó vagy tál. Az idős mesternek a fia, aki szintén Dávid Menyhért, örökölte az apja mesterségét. Tunyogmatolcson nagy megbecsülésnek örvend a család, és az iskolások szívesen jönnek ebbe a tenyérnyi műhelybe. A szakmai fogások mellett itt a mesterség titkairól is elbeszélgetnek az idős mesterrel. És akarva-akaratlanul rádöbbennek, hogy a mesterség elsajátítása még nem minden: szeretni kell a munkadarabot, s ilyenkor már nem azt lesi az ember, hogy letelt-e a munkaidő, hanem önmaga gyönyörűségére készíti a szebbnél szebb alkotásokat.

Tóth Kornélia,
Kelet-Magyarország

AHOL NEM VOLT SZÜNET

Hamarosan egy esztendeje lesz, hogy a kecskeméti, Szalvay Mihály nevét viselő Úttörő- és Ifjúsági Otthont birtokba vették a megyeszékhelyen és környékén élő gyerekek. Megszokták, megszerették és valóban otthonuknak tekintik. Ezt bizonyítja, hogy az elmúlt hónapok folyamán 11 ezer kisdobos és úttörő nyitotta ki kapuját, hogy okuljon, játsszon, szórakozzon.

A nyáron egyetlen napig sem szünetelt a program, és hajnaltól napestig folyt az „ádáz" asztaliteniszcsata az udvaron levő öt asztalon.

A logi-klub délelőtti zárt foglalkozásain a szakköri tagok, délután, a nyitott napokon átlagosan negyvenen ismerkedtek a számítógépek világával.

Sokan jöttek a nyelvi táborokba is, elmélyítve német, illetve angol tudásukat. A szaktáborok között természetesen olyan is akadt, ahol a kezdők foglalkoztak idegen nyelvekkel.

Nagy sikere volt a Szünidei Pajtás mozinak — az előadásokon különösen sok kisdobos néző volt, míg a hat alkalommal tartott vakációdiszkót főként az úttörők látogatták.

A szaktáborokat szervesen egészítették ki a szabadfoglalkozások, a kicsik körében igazán népszerű volt a sok társasjáték, a babaöltöztetés.

Selmeci Katalin,
Petőfi Népe

LEVELEZNÉNK! VÁLASZOLJ!

HETEDIKESEK VAGYUNK:

KNAUER ZSÓFIA, Balatonalmádi, Móra F. u. 5. — 8220 (Karatézik, szeret pingpongozni.); SELYMES SÁNDOR, Mezőtúr, FRNY. 383. Pf. 379. — 5400 (Lányok írjanak!); TÓTH RÓZSA, Tiszaföldvár, Nyárfa út 38. — 5430 (Képeslapot, szalvétát, kártyanaptárt, matricát gyűjt.).

NYOLCADIKOSOK ÍRJANAK: SZÍJÁRTÓ GABRIELLA, Mágocs, Hunyadi út 47. J 7342 (Kártyanaptárt, szalvétát, matricát, képeslapot gyűjt.); NAGY ANDREA, Óhíd, Kossuh u. 154. — 8342; NAGY HAJNALKA, Pusztaföldvár, Táncsics u. 54. — 5919; NIETHAMER ÁGNES, Nagymágocs, Petőfi u. 15. — 6222: (Fiúkkal levelezne.); LIPTÁK ANDREA, Napkor, Petőfi u. 25. — 4552; TÓTH VERONIKA, Cered, Kossuth út 11. — 3123; GÉRINGER KATALIN, Balatonfüred, Kiss J. u. 5/1. — 8230 (Matricát, képeslapot gyűjt, szeret sportolni.); TERJÉK ÉVA, Cigánd, Petőfi S. u. 95. — 3973; NAGY MÁRIA, Tompa, Bem u. 53. — 6422 (Kiskunhalasi lányok leveleit várja.); UNGER RITA, Magyarpolány, Ságvári u. 12. — 8449 (Bélyeget, matricát, szalvétát gyűjt.); GULYÁS TÜNDE, Debrecen, Knézich K. u. 46. — 4034; NEMES ANIKÓ, Átány, Árpád út 6. — 3371; SIPOS ANDREA, Szentlőrinckáta, Liget út 10. — 2255 (Soltész Rezső képeket és matricát gyűjt.); NAGY LÍVIA, Tapolca, Nagyköz út 5. II. lh. 1/2. — 8300; HORGONYI MÁRTA, Szögliget, Kossuth út 59. — 3762 (Képeslapot, kártyanaptárt, matricát gyűjt.) TÓTH ÁGNES, Sajóbábony, Arany J. u. 7. 2./12. — 3792; JÁMBOR ANDREA, Átány, Rákóczi út 61. — 3371 (Kártyanaptárt, matricát, képeslapot gyűjt.); VÁRADI JENŐ, Kiskőrös, Árpád u. 7. — 6200; FANYAR SZILVIA, Kaposvár, Arany János köz 5. — 7400; BAJZIK ÉVA, Kaposvár, Arany J. köz 16. — 7400; SZOBOSZLAI ERZSÉBET, Miskolc, Futó út 41. fszt. 3. — 3508 (Matricát, naptárt gyűjt.); DÓSA ÁGOTA, Tiboldaróc, Balogh Á. út 10. — 3423 (Bélyeget, naptárt gyűjt.); LIPTÁK GABRIELLA, Tótkomlós, Bocskai I. u. 26. — 5940 (Naptárt, képeslapot, matricát gyűjt.); KOVÁCS MÁRIA, Elek, Pöltenberg út 25. — 5742; OTTLAKÁN MÁRIA, Elek, Kemény J. út 75. — 5742; FÜZÉK MAGDOLNA, Elek, Lenin út 42. — 5742; SAMU ANNA, Elek, Pöltenberg út 42. — 5742; BOTYIK IBOLYA, Elek Hősök útja 5. — 5742; FEKETE JUDIT, Tóalmás, Jókai u. 24. — 2252 (Szereti a focit.); CSESZREGI ÉVA, Győr, Major út 10. — 9018; BALI ZSUZSANNA, Karancság, Hunyadi u. 4. — 3163; SZABÓ TÜNDE, Marcali, Jókai M. út 37. — 8700; PETŐ TERÉZIA, Ladánybene, Fő út 2/c. — 6045 (Képeslapot és matricát gyűjt.); MIHALIK MÁRIA, Ibrány, Virág út 14. — 4484; KIS BEÁTA, Abádszalók, Pacsirta út 10. — 5241.

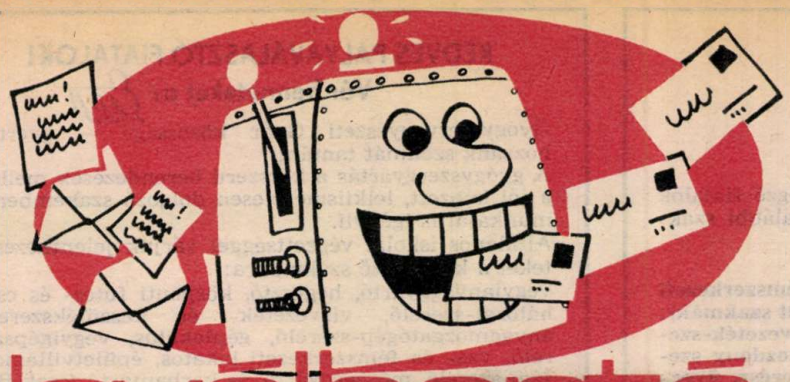

levélbontó

MIT ÜZEN A PAJTÁS?

MILYEN ISKOLÁT kell végeznie annak, aki ökológus szeretne lenni? — kérdezi levelében Kaposvári Krisztina (Edelény, Vörösmarty u. 45. — 3783.) Mindenekelőtt érettségizned kell, s utána jelentkezz valamelyik tudományegyetem biológus szakára vagy agráregyetemre. Ha ez utóbbit választod majd, az agrármérnöki diploma megszerzése után jelentkezhetsz a gödöllői egyetem ökológus szakmérnökképző kurzusára. No de sokan nem tudják, hogy mit is takar az ökológia. Ez a tudományág tulajdonképpen környezettan, az élőlények és az őket körülvevő élő és élettelen környezet viszonyát vizsgálja.

TÁNCDALÉNEKESNŐ szeretnék lenni — ez minden vágyam — olvastuk Herczeg Angéla (Kisvárda, Makarenkó u. 32. — 4600) levelében. Még hetedikes vagy. Egyelőre az a legcélravezetőbb, hogy a zenetagozaton, ahová jársz, ismerkedj a kottával, tanulj énekelni. Ezt a további tanulmányaid során se hagyd abba, biztosan van énektanár a környéken, aki elvállalja a tanításodat. 17—18 évesek már jelentkezhetnek a budapesti Országos Szórakoztatózenei Központban tanfolyamra. A felvételnél figyelembe veszik, hogy menynyire képzett a hangja a jelentkezőnek, fontos a jó fellépés, a mozgáskészség, és szükséges még a középiskolai vagy szakiskolai végzettség, illetve a harmadikosok jelentkezését is elfogadják.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI szakközépiskolába jelentkeznék. Hol van ilyen iskola? — érdeklődik F. Katalin Pilisről. Ez a szakma többnyire szellemi és könnyű fizikai munkát igényel, de jó tudni, hogy időnként — mikor nagyobb állatokkal kell dolgozni — erős fizikai igénybevétellel jár együtt. Az állategészségőrök feladata, hogy a gazdaságokban figyelemmel kísérjék az állatállomány egészségi állapotát, részt vesznek a beteg állatok kezelésében, valamint ők végzik a mesterséges megtermékenyítést. A szakmunkások kisebb hányada állatkórházakban illetve laboratóriumokban dolgozik. Főleg az állatokat kedvelő, biológiai érdeklődésű fiataloknak ajánlható e szakma. Kati! Szerencsés helyzetben vagy, mert a közeledben is van ilyen iskola. Címe: Török János Mezőgazdasági Szakközépiskola, Cegléd, Széchenyi út 16. — 2700.

TÁNCTUDÁSÁT szeretné fejleszteni S. Tünde (a címét kérésére nem közöljük). A klasszikus táncokat valóban tánciskolában tanulhatod meg. Ilyet a művelődési házak és az úttörőházak indítanak időnként. Érdeklődj a környékeden levő ilyen intézményekben, mikor várható tánctanfolyam indítása. De közel laksz Budapesthez, és így talán az itteni táncstúdiók valamelyikében is megtanulhatsz táncolni. Mindezeket most nem soroljuk fel, de a telefonkönyv segítségedre lesz.

NYELVÖLTÖGETŐ

Valaha gyerekkoromban az igekötőkkel volt a legtöbb bajom. Talán azért, mert a velük kapcsolatos helyesírási tudnivalók elég változatosak, másrészt nagyon tetszett, hogy esetenként mondat-értékük is lehet. Pl: „Elmentél a moziba?" Válasz: „El". Többnyire azonban nem így szerepelnek beszélt és írott nyelvünkben, hanem szorosan kapcsolódva ahhoz az igéhez, amelyhez tartoznak. Csodálatos egyébként, hogy milyen sokrétűvé tudják tenni igéink jelentését ezek a kis szócskák: kijön, bejön, átjön, feljön, szétjön, lejön és így tovább. Ebben az alakban, vagyis ha az igekötő közvetlenül megelőzi az igét, egy szóba írjuk. Az igekötők azonban képesek „bolyongani" is. A legegyszerűbb eset, ha közvetlenül az ige mögé kerülnek, ilyenkor két szóba kell írni: gyere át, induljunk el, nézzünk szét. Az igekötő és az ige közé esetenként beékelődik egy harmadik szó is, ebben a helyzetben valamennyit külön kell írni: el fogom mondani, menj gyorsan át, meg ne kérdezd, szét kell szedni. Ez így nem tűnik különösebben bonyolultnak, a komplikáció akkor kezdődik, ha a közbeékelt szó is ige, tehát elvileg ahhoz is kapcsolódhat igekötő. Ilyenkor meg kell vizsgálni, hogy az adott igekötő melyik igéhez tartozik, s a továbbiakban ez legyen a döntő: el akarom mondani, át szeretném nézni, meg kívánom jegyezni.

A tanórákon általában nem éppen Móka-ládába való események történnek, de olykor mégis felharsan a nevetés. Küldjétek el azokat az elszólásokat, „beköpéseket", elírásokat, humoros történeteket, amelyek becsengetéstől-kicsengetésig mosolyra fakasztották az osztályt.

*

Biológiaórán:

Tanár: Az egyenlítőtől távolodva, ahol kevesebb a csapadék, milyen a növényzet?

(Súgás: szavanna!!!)

Felelő: A füves szalonnán a majomkenyérfák élnek meg csak.

Barna Viktória, Miskolc

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákra:

esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, vegyigépszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, anyagmozgatógép-szerelő, Diesel-mozdony szerelő, villamosgép-szerelő, elektromműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló, vegyianyaggyártó, erősáramú-berendezésszerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész (érettségizett, budapesti lakosok részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege 300—800 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-ig tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően. Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát kapnak. A tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és a Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán

Budapest IX., Kén u. 5. — 1097; telefon: 277—275.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége — gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó, és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek); elektroműszerész, szobafestő, mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornamű-kezelő.

A képzési idő 3 év, kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év, kollégiumot biztosítunk.

Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:

tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj 400 Ft, társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően, jutalomlehetőség, szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülés és kulturális lehetőségek. Társadalmi szerződést kötünk.

A szakmunkásvizsga letétele után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.

Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az

Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest, X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: Bp. Pf.: 100. — 1475. Telefon: 836—702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.
Ne feledjétek — vár az

Egyt

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk

szakmunkástanulónak,

akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest
Pf. 43.

PATEX

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1985 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését a budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

HAVONTA az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 290—750 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT:

— **Lőrinci gyára, 1183 Bp., Gyömrői út 85—91.**
— Kaposvári gyára, 7400 Kaposvár, Jutai u. 6.
— Miskolci gyára, 3527 Miskolc, József A. u. 21.
— Váci gyára, 2600 Vác, Vám u. 1.
— Újpesti cérnagyár, 1044 Bp., Váci út 91.
— Bácsalmási gyára, 6430 Bácsalmás, Rákóczi u. 11.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

Figyelem!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövőnek; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék. Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban.

Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig, 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest Pf. 391. 1394

PATEX

Melyik a veszélyesebb kelepce?
A vérszomjas muzulmánok csapdája, vagy a bizánci császárnő tolakodó szerelme?

ÖKLÖK ÉS KOPONYÁK

Egzotikus, romantikus kalandfilm az orosz történelem legendás fenegyerekéről, Vaszilij Buszljajevről.

Október 18-tól a Bástya és a Bartók mozi műsorán.

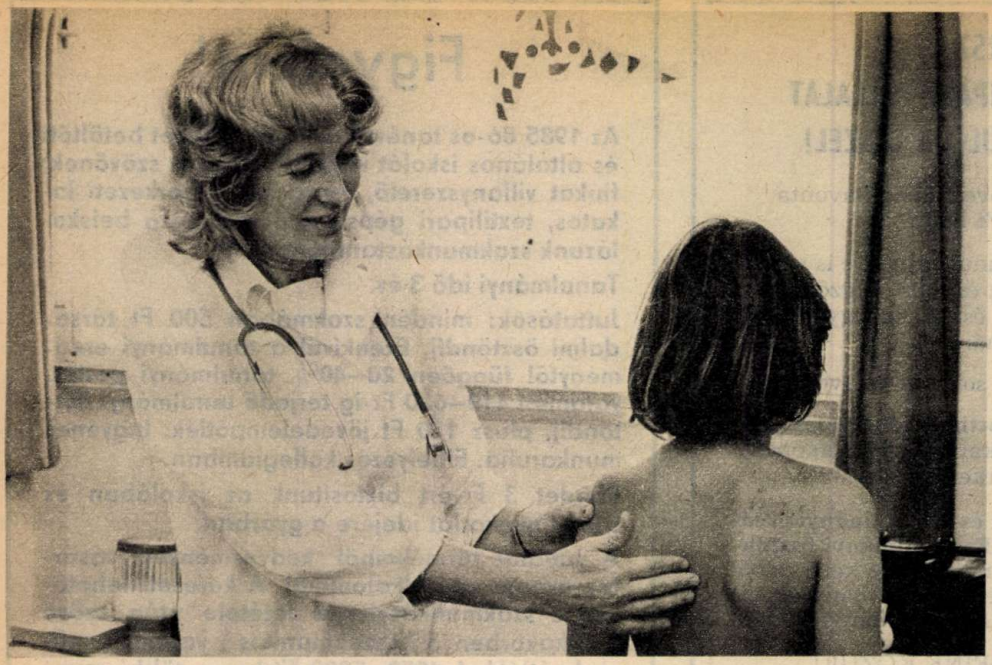

DOKTOR NÉNI, MENTSEN FEL!

Az aerobic is csak addig hozta lázba a gyerekeket, amíg divat volt. A színes láb- és karvédők többsége gyorsan a szekrények kacatjai közé került, vagy álcsizmaszárként szolgál. Műsorrá válik a tévétorna is, amelyet ugyanúgy nézünk, mint az esti mesét. És sajnos gyarapszik azoknak a száma, akik a testnevelési órákról maradnak el

Kezembe került egy felmérés, amely szerint az általános iskolások közül huszonháromezer-nyolcszázhetvenhárom gyerek állandóan hiányzik a testnevelésórákról. Pontosabban tízezer-kétszázhuszonketten könnyített testnevelésben részesülnek, kilencezernegyvenhárman gyógytornára járnak, négyezer-hatszáznyolcvanan pedig teljes felmentést kaptak.

Persze legalább ennyien vannak azok, akik nem rendelkeznek ugyan orvosi igazolással, de különböző okokra hivatkozva igyekeznek megúszni a kötélre mászást, lemaradni a bordásfalról. Az egyik srác például, aki nem kedvelte a tótágast és a cigánykerekezést, befáslizta a lábát és nagyapja mankójával bicegett be az iskolába.

NAGYJELENETEK ÉS BLICCELÉSEK

Az esetet a tapolcai gyorsvonaton hallottam, ahol egy csoport kiránduló gyerek telepedett körém.

— Nekem nincs szükségem ilyen nagyjelenetekre. Anyutól bármikor kikönyöröghetek egy szülői kikérőt. Ha mégsem ad, egyszerűen otthon felejtem a tornafelszerelést — mesélte a társaság egyetlen leánytagja.

— Ezért nálunk egyest lehet kapni — szólt közbe valaki.

— Nálunk is, de két alkalommal csak figyelmeztetik az embert. Különben én kedvelem a testnevelési órákat, csak a futkározást nem.

Az ablak mellett ülő dundi legényke egyetértően bólogatott.

— A legtöbb bajom nekem is a futással, meg a mászással van. Ha fel kell kapaszkodnom valahová, fetreng az osztály a röhögéstől. Ráadásul a tanár úr edző volt a Honvédnál, mindenkiből olimpiai bajnokot akar faragni, de nekem nem megy.

— Ha a helyébe lennék, én még többet futtatnálak. Rád fér egy kis loholás — jegyezte meg a lány.

— Van egy hatásos módszerem. Amióta vakbélműtétem volt, csak a hasamra kell szorítanom a kezem, s máris kiállhatok a sorból.

— Nekünk nincs tornatermünk. Ha esik vagy hideg van, bent gyakorolunk a tanteremben. Az ujjunkat is alig tudjuk mozgatni, olyan szűk a hely. Bandi bácsi talán még örül is, ha néhányan kikéredzkedünk... — magyarázta az egyik fiú.

MINDENKIT MEGVIZSGÁLNAK

Megfigyelték, hogy nemcsak influenzajárványok idején, hanem akkor is emelkedik az orvosi gyermekrendelők beteglétszáma, ha nagyobb felmérő dolgozatok vannak az isko-

lákban. Megkérdeztem dr. Csáki Lillától, a budapesti II. kerületi Henger utcai rendelőintézet körzeti gyermekorvosától, hogy vajon a testnevelés osztályzatra menő próbatételeit, nehezebb napjait ki lehet-e mutatni.

— Bizonyára ki. De a felmentésekről nem a napi rendelésen döntünk, hanem az évenként ismétlődő egészségügyi vizsgálatokon.

— Egyszeri igazolások miatt sem próbálják megkörnyékezni?

— Előfordult már ilyesmi. Legutóbb egy nyolcadikos fiú keresett fel. Elpanaszolta, hogy nyolcszázméteres futóversenyre készül az osztálya, és ő úgy érzi, hogy nem képes teljesíteni a távot.

— Kapott felmentést?

— Makkegészségesnek találtam, így hát csak néhány jó tanáccsal láttam el, amit bizonyára hasznosítani tudott a futásnál. Természetesen ennek az ellenkezője is megtörtént már. Az egyik gyerek — ki tudja, miért — megpróbálta eltitkolni betegségét. Csak hosszabb rábeszéléssel lehetett meggyőzni, hogy egy ideig pihennie kell.

Talán a világon is egyedülálló az a vizsgálatsorozat, amelyről a doktornő beszélt. 1975 óta orvos elé kerül minden elsős és hetedik osztályos, a testneveléssel kapcsolatban pedig látleletet állítanak ki minden általános iskolásról. S aki zöld utat kap a tornához, annak nem kell félnie, hogy az egészsége rovására megy.

KI A LUSTÁBB?

Sándor Péter, a kispesti Eötvös utcai iskola testnevelő tanára, aki alsósokat és felsősöket is tanított már, úgy vélekedik, hogy a legszorgalmasabbak a kicsik. Szívvel-lélekkel dolgoznak az órákon. Kamaszkorban azonban, amikor méginkább igényli a mozgást a szervezet, elkezdődik egy lustulási folyamat. Leginkább a lányok vonják ki magukat a fárasztóbb gyakorlatokból.

A négy éve épült iskolának van tornaterme, de eredetileg hatszáz gyerek számára tervezték, s az iskolának jelenleg ezer tanulója van. S mert a tömegsportmozgalomban is részt vesznek, reggeltől estig zsúfolt a terem.

— A nehéz helyzet miatt tulajdonképpen még segítettek is nekünk, amikor a szabad szombatokért „cserébe" eggyel csökkentették a testnevelésórák számát. Egyik héten hármat, a másikon kettőt kell tartanunk. Mégsem örülök, mert a munka rovására megy, s végső soron a gyerekek sínylik meg.

Három lány kivételével a hetedik „a" osztályosok is emelnék a testnevelési órák számát, pedig közülük többen sportegyesületi tagok. Vívni, futni járnak délutánonként.

— Péter bácsi nem engedi, hogy lazsáljunk, mégis szeretjük az óráit, mert sokat játszik velünk. Észre sem vesszük, hogy csengetnek — mondta Maros Olivér.

— Én a labdajátékokat szaporítanám. A fiúk bármikor megizzadnak egy kis fociért. Szeretjük a kézi- és a kosárlabdát is. Azt sem bánnám, ha mindennap lenne testnevelésóra — magyarázta Balogh Laci.

FIGYELMEZTETŐ SZÁMOK

— Laci kívánsága találkozik az egészségügy szakembereinek óhajával is, akik hasonló javaslatot tettek már — mondta dr. Pintér Attila, az Egészségügyi Minisztérium főtanácsosa.

Ő nem egy, hanem — képletesen szólva — egymilliónál is több gyerek pulzusán tartja az ujját. Hozzá fut be az a tengernyi jelentés, amelyet az orvosok készítenek a gyerekek állapotáról. Összegyűjtött számomra olyan elgondolkodtató adatokat is, amelyek figyelmeztetnek, hogy korunk egyik népbetegsége, az elhízás már a tizenéveseket is veszélyezteti. Ezer gyerek közül például tizenöt kórosan kövér.

De még megdöbbentőbb, amit a rossz testtartású gyerekekről mondott.

— Nagyfokú emelkedés tapasztalható a gerincferdüléses betegségek számában. A gerincferdülés és a mellkasdeformálódás úszással, megfelelő tornával, sok-sok mozgással megelőzhető, illetve a kialakulás kezdetén gyógyítható. Később azonban már nehéz rajta segíteni.

Nyugaton jelszó lett: „Fuss, hogy tovább élj!" Jó néhány gyerek esetében már az is eredménynek számítana, ha a testnevelésórákat becsülettel végigdolgozná.

Faragó György

Fotó: Wagner Margit

A LŐRINCI FONÓ

vár benneteket nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett LÁNYOK és FIÚK!

Az 1985/1986-os tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves LÁNYOKAT és FIÚKAT:
lányokat — fonó; fiúkat — textilipari gépszerelő, géplakatos valamint esztergályos szakmára szerződtetünk a **LŐRINCI FONÓ** szakmunkástanulójaként.

Felvételi vizsga nincs! A tanulmányi idő 3 év.

A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez és a szakmunkás-bizonyítvány megszerzéséhez.

JUTTATÁSAINK:
FONÓ szakmunkástanulók részére:
— napi 4 Ft-ért ebéd;
— havi 20 Ft-ért autóbuszbérlet.
A három tanév teljes idejére ingyenes a
— kollégiumi elhelyezés;
— tankönyvek, tanszerek;
— munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő.

Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta:
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet (a tanulmányi eredménytől függően).

A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők:
— kollégiumi elhelyezés;
— havonta autóbuszbérlet;
— napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napokon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban);
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet (a tanulmányi eredménytől függően);
— tanulmányi ösztöndíj a II. évfolyamtól 130—600 Ft (a tanulmányi eredménytől függően).

A LÁNYOK és FIÚK részére a III. évben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.

A kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után a FONÓ szakmában 4000—6000 Ft, a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk: Pamutfonóipari Vállalat
Lőrinci Gyár
Budapest XVIII., Gyömrői út 85—91.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a LŐRINCI FONÓBA jelentkezel: fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos vagy esztergályos szakmára!

A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szíveskedj elküldeni.

FONÓ szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Budapest V., Markó u. 18—20.

A többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet, Budapest XIX., Pf. 134 — 1675

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon az 585—122/184-es melléken.

Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FULEKI JÁNOS

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: október 29. (Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 1. – 1397.) A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

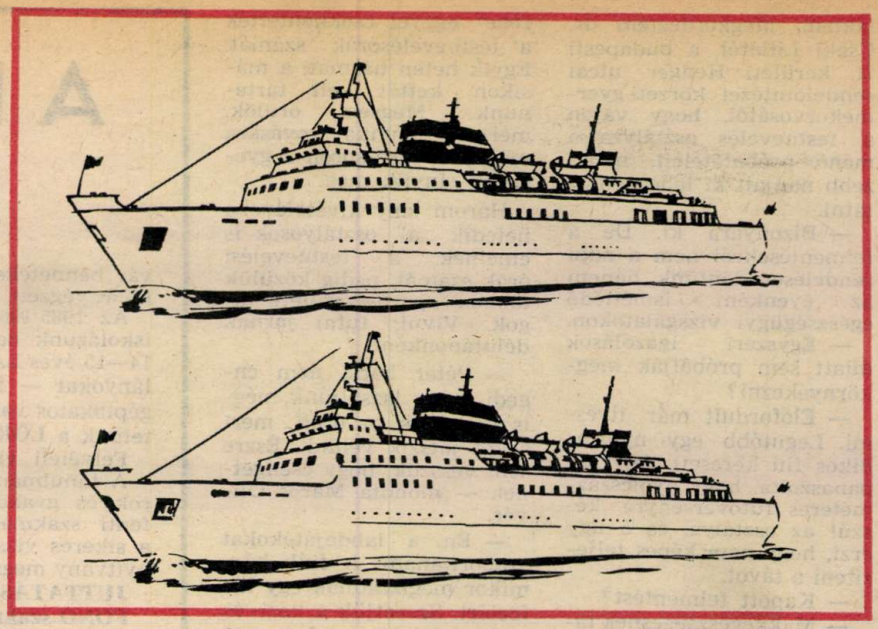

TENGERJÁRÓK. A két nagy hajó csak látszólag egyforma, mert legalább nyolc különbség van köztük. Keresd meg mindegyiket!

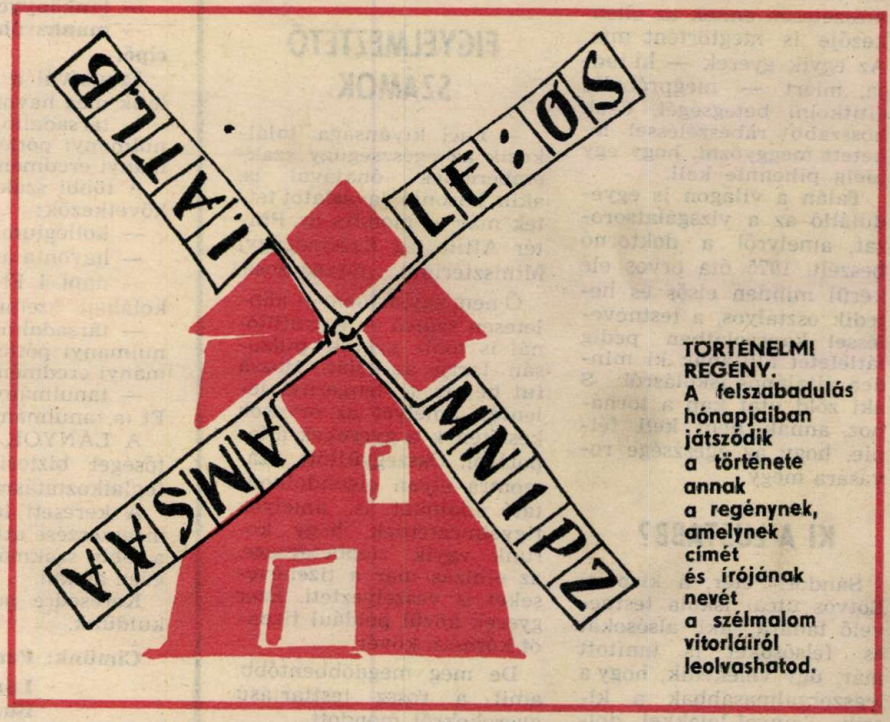

TÖRTÉNELMI REGÉNY. A felszabadulás hónapjaiban játszódik a története annak a regénynek, amelynek címét és írójának nevét a szélmalom vitorláiról leolvashatod.

Nyertesek. A 23. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Dalnoki István, Bp. III; Hódi Diana, Bp. XIII; Asbóth Natasa, Szombathely; Szabó Ildikó, Putnok; Hegyi Antónia, Tát-kertváros; Mohácsi Mária, Derecske; Andor Éva, Gyomaendrőd; Németh Veronika, Sárvár; Kiss József, Kecskemét; Kaponits Péter, Diósd; Kecskés Hedvig, Pécel; Gál József, Pánd; Kármán Krisztina, Nagykáta; Borbás Gyula, Babarc; Nagy Marianna, Csányoszró; Oláh Judit, Jászalsószentgyörgy; Kapitány Erika, Homokmégy; Kovács Tímea, Gara; Havasi Aranka, Baja; Mihály Lajos, Kakucs.

A 23. SZÁM MEGFEJTÉSEI. — ELMENNEK? MARADNAK?: A fakusz és a csúszka marad. — BETŰREJTVÉNY: kalózpók. — KÉT ISMERETLEN: szalmavirág, csarab. — VIRÁGMESE: 1. magyar imola, 2. sadler imola, 3. gamandor veronika, 4. parlagi ligetszépe, 5. festő pipitér, 6. közönséges babakalács, 7. szagos müge, 8. nagy bakszakál, 9. borsos varjúháj, 10. heverő naprózsa, 11. szurokszegfű, 12. bókoló bogáncs, 13. orvosi salamonpecsét. — GYÜMÖLCSÖK, VIRÁGOK: gesztenye, dió, mogyoró, birsalma, szeder, som, őszirózsa, krizantém. — MAGOS BESZÉD: gombaszedés. — MIT LÁTHATUNK?: madárvonulás, elszíneződés, szüretelés. — SZABOLCSI ALMA: húsvéti rozmaring. — SZÜRET: 3. — HULLANAK A LEVELEK: 1—C, 2—F, 3—E, 4—A, 5—G, 6—B, 7—D.

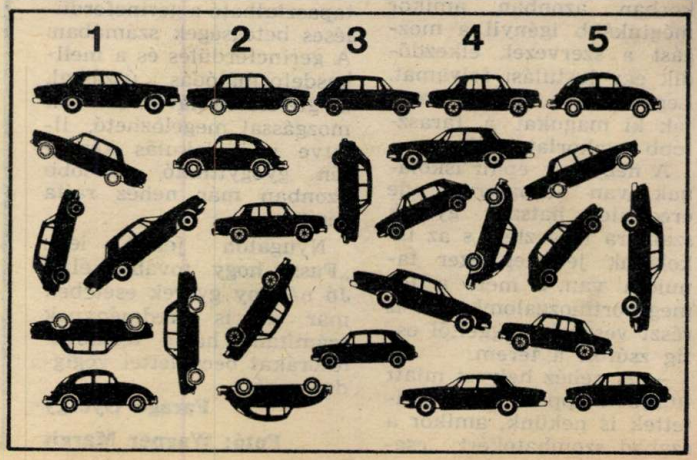

AUTÓPARKOLÓ. Ötféle autó parkol ezen a helyen. Összesen huszonhét kocsi. Hányas számúból van a legtöbb?

Mi a csoda lehet az a...

Régi, ma már alig használatos szavakat találsz itt. Nagyapáink, dédnagyanyáink, főként ükapáink még jól ismerték a jelentésüket. Ma már magyarázatra szorulnak. Éppen ezért mindegyik alatt találsz magyarázatot, mégpedig hármat is. De a három közül csak az egyik jó. Azt kell megmondanod, hogy melyik.

ÁLKÖRMÖS

a) Olyan egykor élt állat volt, amelynek a lábán nem volt támadásra és védekezésre alkalmas szaruképződmény, a lábujj húsának csupán az alakja hasonlított a körömhöz.

b) Élénkvörös színű növényi festőanyag volt, amelyet régen ételfestésre használtak.

c) Gárdonyi írta, hogy tanító korában sohasem adott körmöst a nádpálcájával az egyik kedves tanítványának, amikor az rossz fát tett a tűzre, hanem csupán suhintott egyet a körme mellett.

ÁRNIKA

a) A XVIII. században nagyon kedvelt női név volt. Mária Terézia lányát hívták Árnika hercegnőnek. Ő tette igazán népszerűvé a nevet.

b) Az árnika ma is ismert gyógynövény, amely borogatószerként alkalmazva erősen tágítja a hajszálereket, vérbőséget okoz a sérült testrészen, ami gyorsítja a gyógyulást.

c) A költői képzelet teremtette hely. Berzsenyi Dániel például Árnika berkeiben talált igazi megnyugvást.

BAZSALYOG

a) Aki bazsalyog, az voltaképpen szerényen, félénken, vagy derültségét leplezve mosolyog.

b) Azt a külföldről betelepült virágkertészt nevezték Bazsalyognak, aki a trópusi származású bazsalikomot tenyésztette és árulta a piacon és vásáron.

c) Ez a szó a török hódoltság korából származik. A Vas megyeiek nevezeték úgy a török basának azt a jogát, hogy mindenki fölött csakis ő ítélkezhetett. (A „s"—„zs" alak ma is ismeretes „Vazs" megyében.)

BUTÉLIA

a) Mesebeli ország, amelyet tudatlan, buta emberek laktak. Köztük is a legbutább a király volt, akinek az eszén nagyon könnyen túljárt a szegény ember legkisebb fia.

b) Butéliáknak, butéliácskáknak csúfolták a múlt században a cicomáson öltözködő, rövideszű lányokat.

c) Butéliának nevezik egyes tájakon a hosszú nyakú, karcsú palackos üvegeket, máshol pedig az olyan mázas cserépedényeket, amelyekben pálinkát tartanak.

HAGYMÁZ

a) A régi fazekas mesterek nevezték a megszokott, hagymahéj vékony cserépmázat hagymáznak.

b) Egy-két évszázaddal ezelőtt nálunk még elég kevés volt a hagymatermelő. Aki vállalkozott az aprólékos, nehéz munkára, amely a hagyma termesztésével jár, azt mondták rá: hagymáz, vagyis, hogy hagymával foglalkozik.

c) Semmi köze sincs a hagymáznak a hagymához. Ősi finnugor eredetű szóösszetétel, gonosz szellemek által okozott betegséget jelentett. Később a tífuszt nevezték hagymáznak.

INZSELLÉR

a) Az olyan embert nevezték régen inzsellérnek, aki a zsellér, vagyis az uradalmi cselédsorból valami módon ki tudott emelkedni.

b) Így nevezte a nép a múlt században a földmérő, folyamszabályzó mérnököt. A név a francia ingenieur (inzsenjör) szó származéka.

c) Az ingyenélőket nevezték régen így. Azokat az élősködő embereket, akik még cselédmunkát sem voltak hajlandók vállalni.

KÁPSÁL

a) A középkorból ránk maradt szó, annyit jelent, hogy kiabál, házsártoskodik, lármázik. „Hallod, hogy kápsál ez a vén szipirtyó?"

b) Régen a kollégiumi diákok kápsáltak, azaz természetbeni adományokat gyűjtöttek iskolájuk részére. Az adományokat, a kápsában, vagyis a tarisznyájukban gyűjtötték össze.

c) A magasabb rangú papok, vagyis a káptalanba, püspöki tanácsba tartozók stóláját nevezte az egyszerű ember rövidített alakban kápsálnak (káptalan sál).

KIRURGUS

a) Az alacsonyabb képzettségű orvosokat nevezték régen kirurgusnak. Sebeket gyógyítottak és kisebb műtéteket is elvégeztek.

b) A népmesében Burkus király ellensége volt Kirurgus király, akit a szegény legény fogott el a csatában.

c) Kirurgusnak hívták az ókori Rómában a kidobólegényt, aki ura parancsára a hívatlan, kellemetlen vendégeket eltávolította a házból.

LANTORNA

a) Lantornának hívták a középkorban azt a szegény utcai zenészt, aki lantzenével szórakoztatta a járókelőket. (Olyan volt, mint a századelőn a verklis.)

b) Különleges tornajáték, jobban mondva tornamutatvány volt, amelyet lantkíséret mellett mutattak be.

c) Semmi köze sem volt a tornához. Eredetileg lámpást jelentett, a latin laterna szó volt az alapja.

LÁZSIÁS

a) A lázas betegségből lábadozó embert nevezték lázsiásnak, aki ráadásul még ásítozgatott is a betegség okozta fáradtság miatt.

b) A messziről (Ázsiából) jött ember neve volt ez, aki összevissza hazudott mindent.

c) Lázsiás volt a neve annak a XVIII. századi ezüsttallérnak, amely minden más tallérnál többet ért. Háry János is azt mondta: „Tallér, az angyalát, mégpedig lázsiás..."

NYIRETTYŰ

a) Nyirettyűnek nevezték a fiatal, husángos nyírfaerdőt.

b) Eredetileg a hegedű vonója, majd később maga a hegedű volt a nyirettyű.

c) A szabó ollóját csúfolták nyirettyűnek. Különösen a nagyollót, amelyet, hogy fel ne törje mestere kezét, kesztyűben kellett használni.

PAMPUSKA

a) A kedves, éneklésre mindig kész, beszédes öregembereket hívták régen pampuskának. Ma is hallani néha így: apuska-pampuska.

b) Pampuskának csúfolták azt a vadászfegyvert, amellyel nem sikerült vadat lőni.

c) A palócok nevezik így a fánkot. Mikszáth írta: „A nóta a bánatát úgy felpuffasztja, mint az élesztő a pampuskát."

Mi van, ha egy ilyen apró, maszatos kölyök elvész? Sztori, amiből például filmet lehet csinálni, főszerepben ifj. Ságodi Bencével

A nagyok gondban vannak, Maszat meg felelőtlenül vihog. (Csőre Gábor, ifj. Ságodi Bence és Jávor Zsófi)

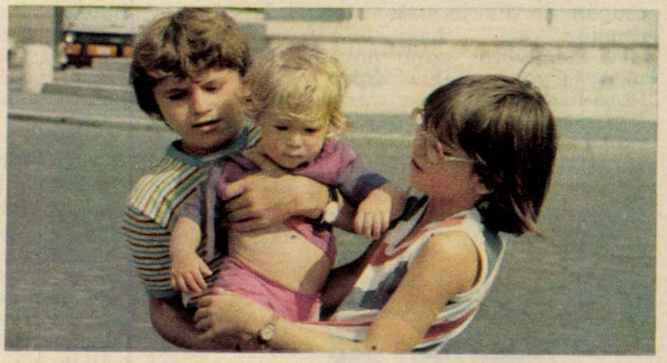

Fogjuk meg és vidd! Nehéz, mint a sószsák. (Pálók Sanyi, Csőre Gábor, ifj. Ságodi Bence és Jávor Zsófi)

KISMASZAT ÉS A GÉZENGÚZOK

Filmet láthattatok a tévében és láthattok a mozikban, filmet, ami nektek szól és egy kicsit rólatok. A svéd–magyar koprodukcióban készült történet csupa derű, csupa báj. Címe Kismaszat és a gézengúzok. Elevenítsünk fel a kedves képsorok közül párat. FOTÓ: INKEY ALIZ

Hősünk a Hősök terén Bodrogi Gyulával

Maszat újra a fészekben, illetve apu nyakában. Na végre!

BUDAPESTEN HARCOLTUNK 7

CSILLIK GÁBOR önéletírásából összeállította CS. HORVÁTH TIBOR, rajzolta ZORÁD ERNŐ

54
A NYILASOK DÜHTŐL NEKIVADULTAN VISZONOZTÁK A TÜZET.

NEKEM ADDIGRA MÁR CSAK EGYETLEN-EGY TÖLTÉNYEM MARADT. MENEKÜLNÖM KELLETT: APÁMAT ÉS A KRAUSZ CSALÁDOT NEM TUDTAM MEGMENTENI.
55

56
A JANICSÁR UTCÁN, A KIS VÁROSI HÁZAKON ÁT A TÜNDE UTCÁIG FUTOTTAM. A VÁCI ÚT EGYIK SAROKHÁZÁNAK VÉDELMÉBŐL MÉG EGY UTOLSÓ PILLANTÁST VETHETTEM A TOVAROBOGÓ TEHERAUTÓ UTÁN.

„KOMMUNISTA VAGY, LE KELL GYŰRNÖD MAGADBAN A FÁJDALMAT! CSÜGGEDTEN NEM LEHET HARCOLNI!" – SZIR CSAK ENNYIT MONDOTT, AMIKOR BESZÁMOLTAM A TÖRTÉNTEKRŐL, DE LÁTSZOTT RAJTA, MENNYIRE EGYÜTT ÉREZ VELEM. MÁSRÓL KEZDETT BESZÉLNI. CSOPORTUNK KÜLÖNLEGES FELADATOT KAPOTT...
57

A FASISZTÁK LEBUKOTT ELVTÁRSAKAT VITTEK GYALOGOSAN NÉMETORSZÁGBA. NEKÜNK KELLETT FELDERÍTENÜNK, HOGY MERRE MENNEK, ÉS MEKKORA FEGYVERES KÍSÉRETTEL. ÓBUDA UTÁN TÖMEGÉVEL HAGYTUK MAGUNK MÖGÖTT A MENETELŐKET. ZSIDÓK VOLTAK, AKIKET DEPORTÁLÁSBA HAJTOTTAK. POLITIKAI FOGOLY NEM VOLT KÖZÖTTÜK. AZ ELÉNK TÁRULÓ LÁTVÁNY EGYSZERRE VOLT SZÍVETTÉPŐ ÉS VÉRFORRALÓ. NEM SEGÍTHETTÜNK A SZERENCSÉTLENEKEN.
58

59
MINDEGYRE MEGÁLLTUNK, ÉRDEKLŐDTÜNK, HIÁBA. KOMÁROM ALATT RÁNK ESTELEDETT. SZÁLLÁST KERESNI NEM MERTÜNK; OLYAN HELYEN KELLETT ELTÖLTENÜNK A HIDEG NOVEMBERI ÉJSZAKÁT, AHOL NEM FENYEGETETT AZ IGAZOLTATÁS VESZÉLYE.

BOSSZÚSAN, FÁJÓ SZÍVVEL TÉRTÜNK VISSZA BUDAPESTRE, S OTT ÚJABB ELKESERÍTŐ HÍR FOGADOTT BENNÜNKET.

KÉNYSZERPIHENŐRE KELL MENNÜNK. A SOK LEBUKÁS MIATT EGYELŐRE SEMMIFÉLE VÁLLALKOZÁSBA NEM KEZDHETÜNK.
60

KÉNYSZERŰ TÉTLENSÉGÜNK IDEJÉN MEGKOCKÁZTATTAM, HOGY HAZALÁTOGASSAK. MEKKORA ÖRÖM VOLT, AMIKOR APÁM NYITOTT AJTÓT! A NYILASOKTÓL JÓKORA VERÉST KAPOTT, DE ELENGEDTÉK.

SAJNOS, CSAK ENGEM, EGYEDÜL. KRAUSZ BÁCSIT AGYONLŐTTÉK. SZEGÉNY ÖREG, A LÉGYNEK SE TUDOTT ÁRTANI. CSALÁDJÁT ALIGHANEM DEPORTÁLTÁK.
61

FOLYTATJUK

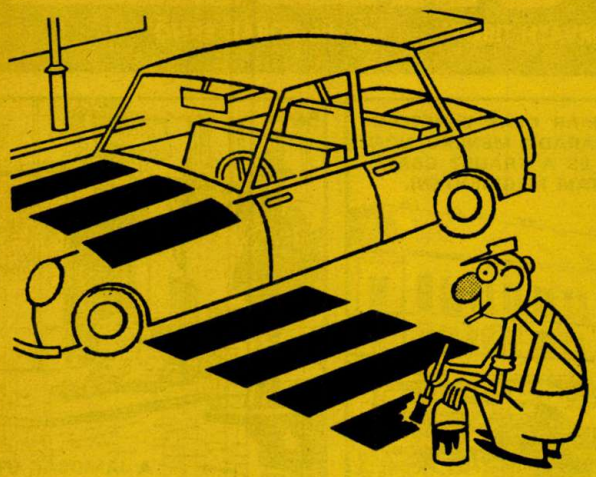

A gyalogos bosszúja

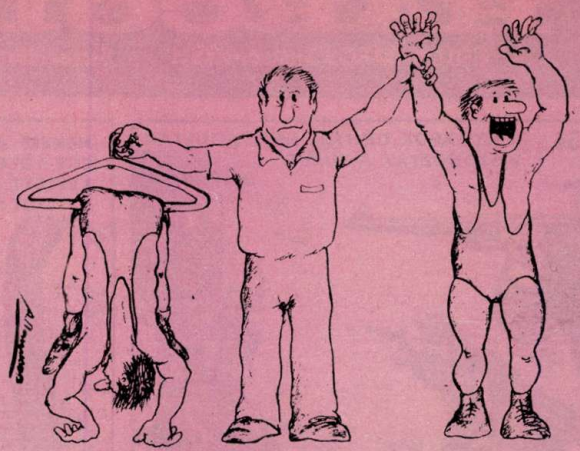

Fölényes győzelem

INTER HUMOR

Összeállításunkat külföldi testvérgyereklapokban – Jóbarát (román), Jó Pajtás (jugoszláv), Pionyerszkaja Pravda (szovjet), Świat Młodych (lengyel), Szedmicska Pioniru (csehszlovák), Szeptemvrijcse (bolgár), Trommel (NDK-beli) – megjelent karikatúrákból válogattuk.

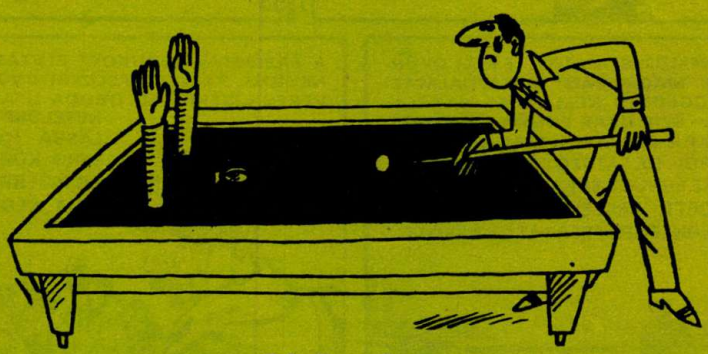

Erőteljes stílus

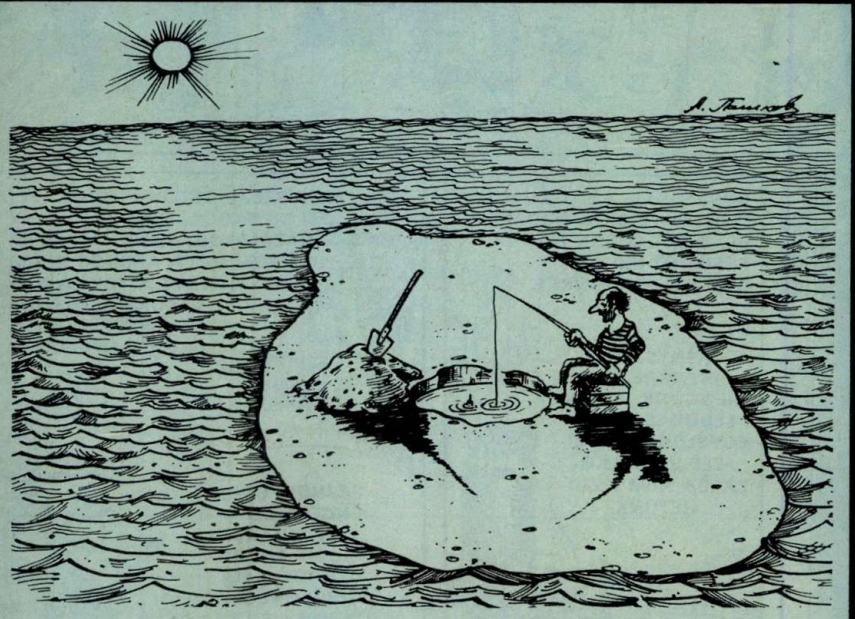

Magánterület

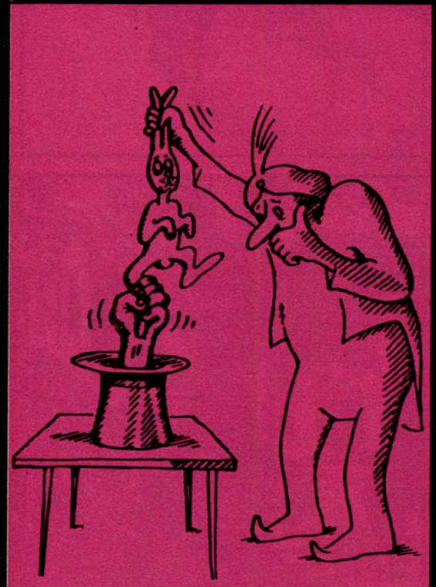

Valamit rosszul mondtam?

84/28
PAJTÁS
XXXIX. ÉVF. • 1984. OKTÓBER 25. • ÁRA : 4 Ft

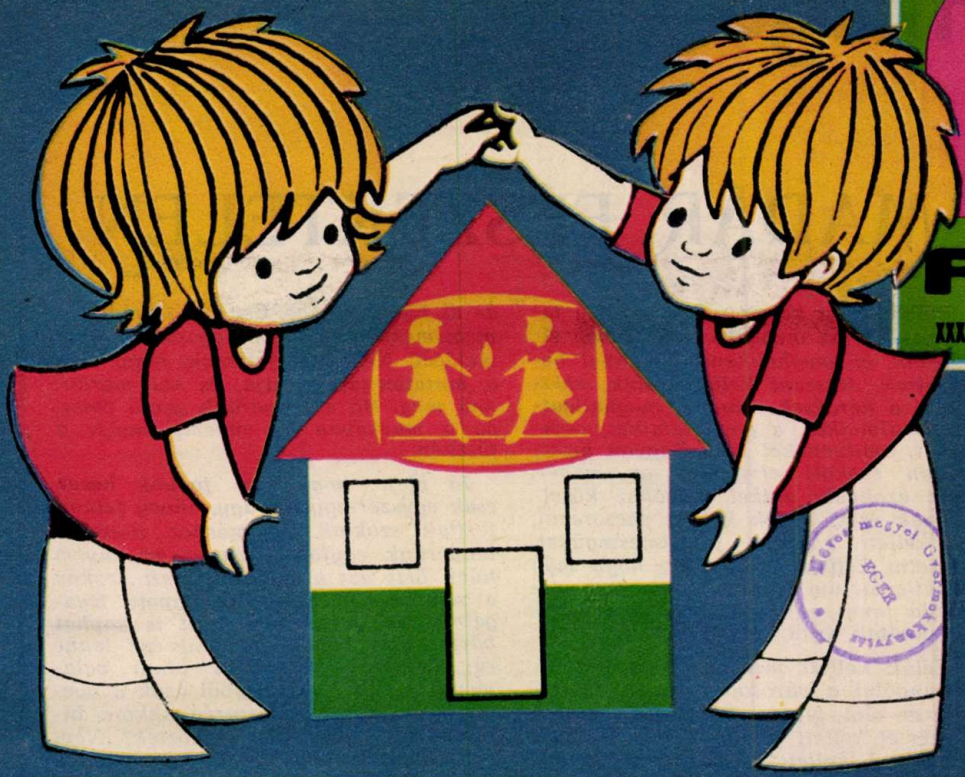

3 BETŰ NYOMÁN

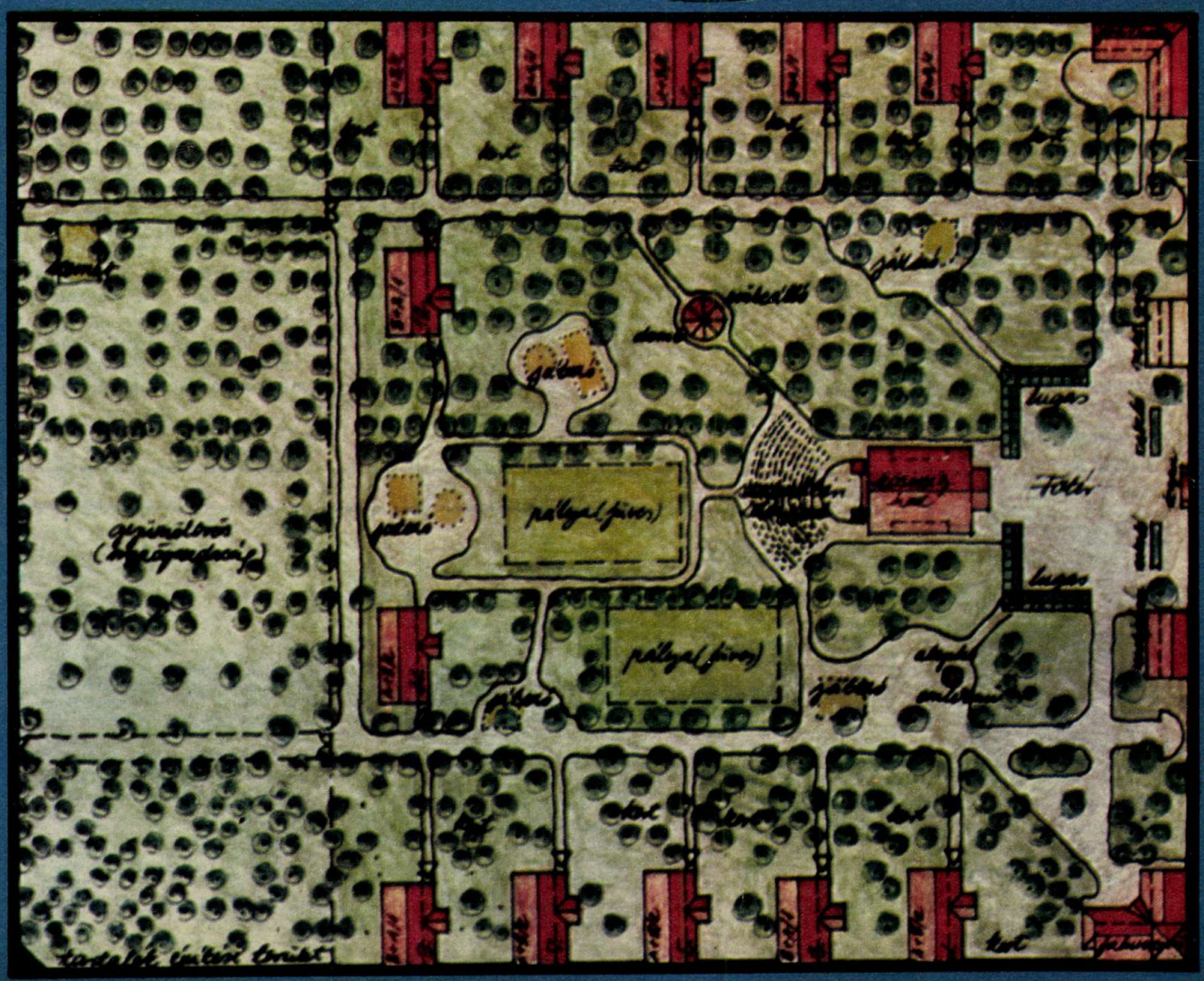

(Riportunk a 6–7. oldalon)

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

MEGELEVENEDIK A SZOBOSZLÓI CSATA. A „TIGRISVADÁSZAT" IGAZ TÖRTÉNETE. HÁROMEZER ÚTTÖRŐ HADIJÁTÉKA.

FUT A LÁNG! BÉKÉSI ÚTTÖRŐK, FÁKLYÁVAL KERÉKPÁRHÁTON. TUDÓSÍTÁS LÁNGFÉNNYEL.

EGY LÁNY FUTNI AKAR. VÉLEMÉNYEK ÉS ELLENVÉLEMÉNYEK. KÖZÖS NEVEZŐ. FUSS, ZSAKLIN.

margó

MADÁR, FÉSZEKTELEN

Emlékkép a közelmúltból. Ahogy találkoztunk, az megható volt. Ahogy elváltunk, az meghökkentő. Azonnal befogadtak. Játszani kellett velük, válaszolni a kérdések özönére, meghallgatni az álmaikat, a gondolataikat, olyanokat, amilyeneket csak nagyon bizalmasan szokott elmesélni az ember, csak azoknak, akiket magához közelállónak érez. Velük kellett vacsorázni, el kellett fogadni figyelmességüket. Szeretni kellett őket azért, hogy még kabátlevételnyi időre is nehéz volt szabaddá tenni a kezem, felváltva csimpaszkodtak rajta.

Velük kellett menni, kéz a kézben. Barangolni a városban, húzni, halasztani az időt, félve a búcsú pillanatától. Mégis el kellett jönnie az elválás percének, el kellett köszönni, le kellett szállni a villamosról, amin nekik tovább kellett utazniuk. Utánuk kellett nézni még egyszer, talán egy utolsó biztató vagy inkább vigasztaló integetésre, és látni kellett, hogy ők már nem néznek, nem néznek vissza. Fölfogni, hogy nemcsak a villamosból szálltam ki, hanem az életükből is, és ezt ők azonnal tudomásul vették. Nekik természetes kell hogy legyen az, ami engem fölkavar. Nevelőotthoni, állami gondozott gyerekek voltak, még kicsik, negyedikesek.

Emlékkép a régmúltból. Állunk a járdaszegélyen, várjuk, hogy a közlekedési lámpa zöldre váltson. Talán harmadikos vagy negyedikes lehetek. Fölemelem a jobbom, oda sem kell néznem, úgy is megtalálom apu kezét. Egyedül sem félek átmenni a zebrán, már régen megtanultam, hogyan kell, de ez ilyenkor más. Csukott szemmel is megismerném a keze fogását, a keze melegét. Néha azt játsszuk, hogy csak a mutatóujját nyújtja, és azt markolom meg. Ha a tenyerünk simul össze, az ő markában az enyém: madár a fészkén.

Jó ideje, hogy nem fogunk kezet, csak egyszer-egyszer úgy, ahogy felnőtt férfiak szoktak. Egymáshoz illesztett tenyerünk egyforma nagy. Az enyém hűen őrzi azt a meleget, amit azokon a régi utakon az övétől kapott. Nyugalmat ad, hogy még most is kaphat bármennyit belőle, ha szüksége lenne rá. Tudtak-e magukkal vinni valamennyit ebből a melegből azok a gyerekkezek, amelyek nemrég akkora bizalommal a kezembe férkőztek? Nem fészkelhettek belé, csak megpihentek kicsit, apró vándormadarak. Magukba bírnak-e gyűjteni fészekmelegnyit innen-onnan, mire nagyra nőnek?

Magyarországon harmincegy és fél ezer gyerek állami gondozott. Közülük huszonnégyezer nevelőotthonokban, intézetekben. Sokan úgy kezdik felnőtt életüket, hogy tizennyolc esztendejük alatt soha nem éltek családban. Nevelőik a leglelkesebb gondoskodással sem válhatnak anyjukká és apjukká. Egy nevelőotthonos gyereknek nagykorúvá válásáig a legjobb esetben is kétszer kell otthont változtatnia. Környezetet, nevelőket, barátokat. Mégis jó, hogy legalább otthont tud neki adni az ország. De ki tudja-e valaki játszani a sorsot, mely megvonta tőle a családi fészek melegét?

Nádasi Tibor

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

84.2826 Athenaeum Nyomda, Budapest

Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A KISZ Központi Művészegyüttese

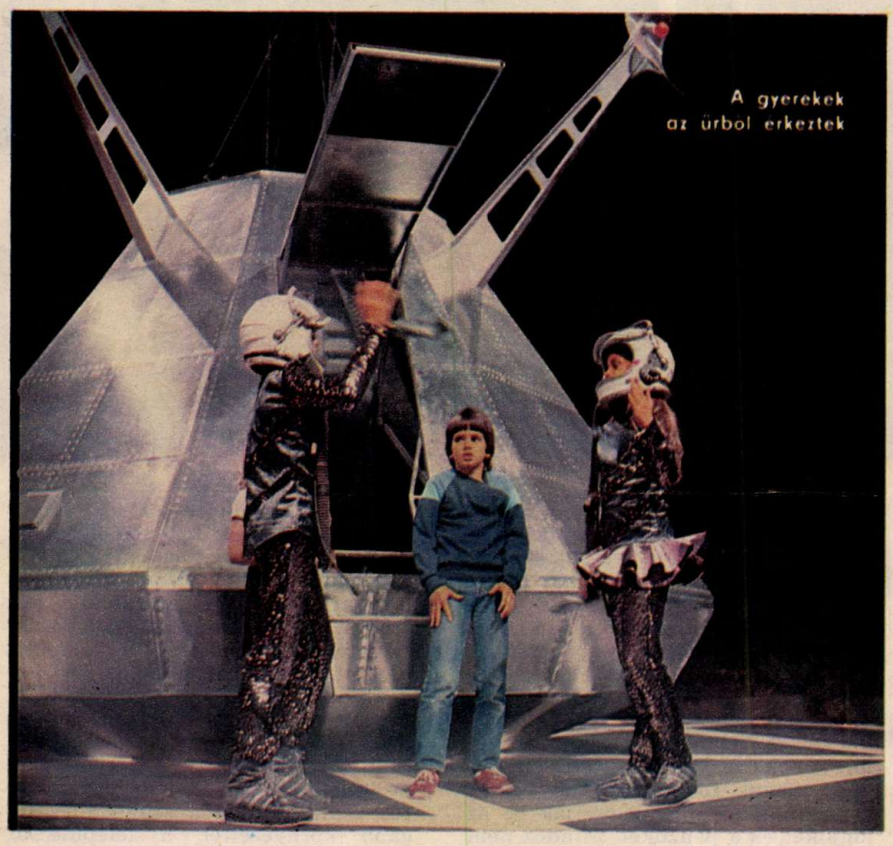

A gyerekek az űrből érkeztek

3 BETŰ NYOMÁN

Az SOS tititi-tátátá-tititi ritmusa ugyan nem hangzott fel a szeptember tizennegyedikével kezdődő három estén a Budapest Sportcsarnokban, de szólt helyette ezernyi más ritmus egyazon célért. A gyermekekért adtak műsort a sztárok

Az R–GO együttes

Gyermekfalu Rio de Janeiróban, Brazília legismertebb városában

A spanyolországi Barcelona mellett is élnek „SOS-gyerekek"

SOS.

Aki nem ismeri a Morse-ábécét, még az is le tudja pötyögni a segélykérés nemzetközi jelét: három rövid, három hosszú, három rövid. Így válhat valaki halhatatlanná három egyszerű betű által. Az emberiség történetében megesett egyik legemlékezetesebb tömegkatasztrófa részese, a süllyedő Titanic rádiótávirásza röpítette világgá az éterben először a végső kétségbeesés e három betűjét, a régi angol ima kezdőszavainak rövidítését: SOS „Mentsétek meg lelkeinket!"

Három rövid, három hosszú, három rövid. Ismételte lankadatlanul, kitartva helyén, amíg távírója végleg el nem némult. A Titanic, a szupergőzös azóta is hullámsírjában pihen. De a megmentésre váró lelkek nem vesztek ki a világból. Ha minden rászoruló kapna egy rádiótávírót, ki tudja, hallanál-e mást a készülék keresőgombját csavargatva? És hány gyerekkéz kopogtatná akadozva vagy már nagyon is gyakorlottan? Három rövid, három hosszú, három rövid.

„A háború után Európa tele volt szüleiket vesztett, árva gyerekekkel. Kóboroltak, gyakran bűnözők közé keveredtek. Ekkor ötlött fel bennem a gondolat, hogy a hagyományos árvaházak, nevelőintézetek nem alkalmasak arra, hogy a szerencsétlen sorsú gyerekeknek a legfontosabbat, a család biztonságát, érzelmi melegét megadják. Egy akkor még teljesen újszerű formát ötlöttem ki. Elképzelésem szerint a mi gyermekfalunkban nyolc-tíz tagú »családok« élnek együtt. Különböző korú gyerekek, egy vagy két nevelő felügyeletével. A felnőttek szó szerint velük élnek. A »család« teljesen önálló: maguk főznek, maguk végzik a házimunkát, maguk osztják be az idejüket és a pénzüket. Mindez nem pótolhatja maradéktalanul a családot, de az eddig ismert formák közül a legjobban közelíti meg." Ezek Hermann Gmeiner osztrák orvosprofesszornak, az SOS Gyermekfalvak Nemzetközi Szervezete megalapítójának a szavai. Ő a második ember, aki ugyanezzel a három betűvel jegyezte be nevét a históriába.

Battonyáról, erről a három nemzetiség lakta dél-alföldi faluról ebben az országban mindenki tud. Az első magyarországi helység volt, amelyet 1944 őszén felszabadított a szovjet Vörös Hadsereg. Csizmár Gyula építész, az első magyar SOS Gyermekfalu egyik tervezője mondja:

— A község Mária Terézia-korabeli, hálós telepítésű mezőváros. Az utcák szabályos hálózata tíz, egyenként körülbelül háromhektáros, téglalap alakú területre osztja. Valamilyen okból az egyik ilyen területet nem építették be, hanem gyümölcsösként művelték mind ez ideig. A magyar gyerekfalu egyedülálló lesz amiatt, hogy a világ többi gyerekfalvától eltérően nem a település mellett, hanem azon belül fog fölépülni, így kiegészíti, teljessé teszi. Szerintem ez korszerűbb, és jobban meg is felel a nemzetközi szervezet célkitűzésének, hogy a gyermekfalu ne különüljön el, hanem legyen szoros érintkezésben a szűkebb és tágabb környezettel, a településsel, amelyhez tartozik.

A hajótörött úszik, küzd az életéért. Az úszás azonban fárasztó, a víz hideg. Páratlan szerencse kell ahhoz, hogy megmenekülhessen, hacsak idejében föl nem veszi egy csónak, a csónakot egy hajó. Aki hajótöröttnek születik, vagy gyerekként szenved „hajótörést", még úszni sem tud. Számára a család a csónak, a hajó a nagyobb közösség, a település, ahol él. Az SOS Gyermekfalvak alapelvei előírják, hogy a faluba kerülő gyermekek testvérként nőjenek fel, még ha nincs is közöttük vérségi kötelék. Hogy minden „család", nyolc-tíz különböző korú és nemű gyerek meg egy nevelőanya, saját házban lakjék, és hogy a szűkebb és tágabb környezet segítse őket abban, hogy egészséges felnőtté érhessenek abban a társadalomban, amelynek tagjai.

3 BETŰ NYOMÁN

Egy afrikai gyermekfalu lakói és házai a gambiai Bakotehben

— Az első SOS Gyermekfalut az ausztriai Imstben alapította Gmeiner professzor, 1949-ben — tájékoztat az SOS Gyermekfalvak Magyarországi Egyesületének ügyvezető titkára, Kacsányi Ferenc. — Ennek a falunak ő maga volt a vezetője. Ma szerte a világban, valamennyi kontinensen, hetvenhárom országban több, mint kétszáz gyermekfalu működik az eredeti alapelvek szellemében. Az is a szervezet jellemzője, hogy nem állami támogatásból, hanem önkéntes adományokból tartja fenn magát. Ezért rendeztünk szeptember közepén, a Budapest Sportcsarnokban koncerteket, ahol a fellépő világsztárok gázsijukat a gyermekfalu javára ajánlották fel. Az építkezésre fordítjuk a jegyekből befolyt jövedelmet is.

— Tudjuk, hogy a gyerekek is szívesen segítenének, hogy felépülhessen és működhessék kis társaik jövendő otthona. Bizonyítja ezt a sportcsarnok bejáratánál a koncertek idejére elhelyezett ládában összegyűlt 9500 forint. Mondanom sem kell, hogy ennek az összegnek az erkölcsi értéke az anyaginál sokkal jelentősebb. Egyesületünknek az alapszabály szerint csak nagykorú tagjai lehetnek, de a gyerekek elől sincs elzárva az adakozás útja. Szép úttörőtettnek gondolom, ha egy társadalmi munkával töltött nap vagy

Ezek a gyerekek Dominika fővárosában, Santo Domingóban találtak otthont

egy papírgyűjtés bevételét befizetik 508-9402-V számú számlánkra.

Amikor ez az írás a nyomdába kerül, még nem lehet tudni, ki lesz a falu első száz lakója. Battonyán az építkezés az alapozásnál tart, a nyitás tervezett időpontja a jövő év szeptembere.

— A tizenkét családi ház külseje

A közép-amerikai Guatemalában, Retalhuleuban készült ez a kép

hagyományőrző. Tornácos, fedett teraszos, a belső beosztás is követi a tradíciót, háromosztatú, vagyis középen egy központi lakótér van, és attól jobbra és balra a szobák — meséli Csizmár Gyula. — Természetesen a berendezés, a beépített anyag modern. A gyerekek számára két háromágyas és egy kétágyas szobát terveztünk, amelyeket úgy alakítottunk ki, hogy alkalmazkodhassanak a különböző korosztályok eltérő igényeihez. Igyekeztünk elérni, hogy a házban meg lehessen teremteni a közös élet és az elkülönülési igény egyensúlyát. Az természetesen a „családok" dolga, hogy ezt hogyan valósítják meg. Reméljük, hogy a gyerekfalu közösségi házát a község, Battonya lakói is elfogadják és használják majd lakóhelyi klubként, ahogy az szándékunk volt.

— Ez ugyan magánügy, de a tervezőmérnök tagja-e az SOS Gyermekfalu Magyarországi Egyesületének?

— Még nem, de lehet, hogy belépek. Nem hiszem, hogy sokan lennének az országban, akik ne engedhetnék meg maguknak, hogy évente háromszáz forintot erre a célra áldozzanak. Jó lenne, ha nem lenne anyagi akadálya egy következő gyermekfalu megépítésének. Mert egy falu — sajnos, kevés. Már most is nyilvánvaló, hogy továbbiakra lesz szükség.

N. T.

Tölgymatuzsálem az iskola udvarán. A gyerekek védelme alatt áll. Kora: 150 év, magassága: 25 m, koronájának átmérője: 22 m, törzsének vastagsága pedig 5,4 méter

A füzesek földje, Tiszakeszi határa. A folyó által kettéosztott terület nagyobbik része a borsodi ártér, a kisebbik a Hortobágy egy csücske. A vidéket valamikor buja erdők borították, de az ősállapotot ma már csak a Rigós, az őstölgyes és a fűzfaligetek őrzik, amelyekben időnként még felhangzik a vesszőt hántoló kosárfonók dala.

A hatszázötvenkét esztendős község megmaradt pecsétnyomóján a hal arról regél, hogy a tiszakesziek többsége a halászatból élt. Sorsuk alakulása a Tisza sorsának alakulásától függött. Amikor a folyó betegedni kezdett, beteg lett körülötte szinte minden. Az első vészjelzést akkor adták le, amikor észrevették, hogy olajat visz a víz, a Derzs-tanyaközpont környékén a vegyszertől ledobják lombjukat a fák. A hetvenes évektől kezdve megszaporodtak a környezetszennyezést elhárító akciók. És ebbe a munkába bekapcsolódtak az úttörők is. Vízvédelmi őrjáratokat szerveztek, fákat ültettek . . .

KELEMEN IS ELREPÜLT

Dr. Kozaróczy Gyulánénak, az iskola jelenlegi igazgatójának irányításával húsz éve dolgozik Tiszakeszin a Herman Ottó természetkutató szakkör. A gyerekek megfigyeléseit a tudósok is figyelembe veszik. Ők jelentették, hogy a füzesek felett a ritkaságszámba menő fekete gólyák is megjelentek. Egy egész rajt láttak a gátőrház fölött. Újra virágzik a Tisza, s a horogra kecsege is akad.

— A fehér gólyákról mit tudtatok meg? — kérdeztem Marton Évától, aki levelet írt nekünk a gólyaszámlálásról.

— Idős emberek elbeszélése szerint a század elején alig akadt ház a községben, amelyiknek a kéményén ne fészkelt volna gólya. A kétszázötven fészekből az 1976-os számlálás idején már csak tizenhét volt meg, tizenhét pár felnőtt, és tizennyolc fiatal gólyát találtak benne. Az idén tizenegy fészket láttunk, huszonhárom felnőtt gólyát számoltunk meg, de a szaporulat több volt, mint nyolc évvel ezelőtt. Az idősebbekkel huszonegy kisgólya kelt útra, mert Kelemen is elhagyta a falunkat.

— Kicsoda?

— A sérült gólya. Salamon Rita keresztelte el Kelemennek. Az utcán sétált, amikor megpillantotta. Törött volt a szárnya. Édesanyja segítségével beterelte az udvarukba, orvost hívtak, aki vitamintablettákat és erősítő kúrát rendelt az állat számára.

Kelemen remekül érezte magát a baromfiudvaron. Együtt szemelgette a tyúkokkal a kukoricát, a matukát, ahogy errefelé a napraforgómagot nevezik. De gyorsan hozzászokott a főtt élelemhez is. Ha megérezte, hogy a fazékban hús fő, odaállt a konyhaajtóba, s addig nyújtogatta a nyakát, csattogtatta a csőrét, amíg nem kapott néhány falatot. A szakkör többi tagja felcsapott békavadásznak, de nem találtak a környéken annyi békát, amennyit Kelemen meg ne tudott volna enni. A falánk gólyát szerencsére pártfogásába vette a község jószívű hentese. Hulladékhússal etette, amíg el nem röpült.

A község nyomtatott krónikájában olvastam: „A természetföldrajzi részhez a szakmonográfiákon kívül dr. Kozaróczy Gyuláné és szakköre gyűjtését, kéziratos feldolgozását használtuk fel." Azt az írást is, amelyik hírül adta, hogy a partszakasz erdeiben az utóbbi időben viszonylag sok bagoly ütött tanyát. A megfigyelés papírra vetésekor még a gyerekek sem tudhatták, hogy néhány bagoly a faluba is beköltözik. Ha valaki ugyanis valahol sérült madárra bukkan, azt a szakkörhöz viszi. A Jenő nevű baglyot Mihalek Erika ápolta. Leót Mondel Szilvia. Leó az egész család kedvence lett, de csak Szilvinek fogadott szót. A tenyeréből evett. Gyógyulása után sem akart elválni tőle. Vadítani kellett, hogy visszatérjen a baglyosba. De azt mondják, éjszakánként még mindig vissza-visszajár, a Szilvia ablaka alatt álló fa ágára ül.

AZ ŐZ KÖSZÖNI, JÓL VAN

Marton Éva odahívott hozzám egy fiút.

— Mesélj Csöpiről — biztatta Vékony Pistit.

— Újabb bagolytörténet?

— Nekem őzikém van — húzta ki magát a fiú. — Zetoron mentem apuval, amikor megpillantottam. Előbb azt hittem, nyúl. De amikor jobban megnéztem, láttam, hogy egy aprócska őz. Ölbe vettem, felültem vele apu mellé, és elhajtottunk az erdészhez. Ő mondta, hogy „fölös" szülemény lehet, anyjának több kicsinye lett, mint ahány bimbó található a tőgyén. Nem jut neki tej. Esetleg megmenthetem, ha cumisüvegből etetem. Apu beleegyezett, hogy elvállaljam a gondozását.

— Most mi van vele?

— Köszöni, jól van. Háromszor akkora, mint amikor hazavittük. Tessék megnézni!

Mire Pistiék házához értünk, ömlött az eső. Csöpi, Vidokkal, a németjuhász kutyával az eresz alól figyelte a megszomorodott időt. Amikor észrevette a fiút, faképnél hagyta a kutyát. Mit sem törődve a nyaka közé záduló vízzel, Pistihez ügetett, és orrával a fiú iskolaköpenyének zsebében kotorászott.

— Most nincs nálam cukor — simogatta meg a fejét a „pótmama". — Egyszer már kivittük az erdőbe, de el sem lehetett mellőlünk kergetni. Az erdészek azt mondják, annyira megszokott bennünket, hogy vagy elpusztulna, ha magára hagynánk, vagy az orvvadászok karjaiba futna. Így aztán visszahoztuk.

Készül az odú. A madárvédelem itt íratlan törvény

Eshet az eső, fújhat a szél, a növényeket ápolni kell

Mindent megeszik, amit mi. Anyu nagyon boldog, mert azóta nem beteg, amióta velem együtt gondozza Csöpit.

NÉGY KÖTET — EGY GONDOLAT

A füzesek földjén valami történt. A felnőttek, a gyerekek segítségével a természet rendezi sorait. Erről szólnak azok az albumok is, amelyeket a Pajtás, meg a Kertészet és Szőlészet című hetilap közös pályázatára készítettek. Írások, rajzok, képek beszélnek a megrendezett virágmajálisról, a kertészek kísérleteiről, madárházépítő és -kihelyező akciójukról, vagyis mindarról, amit ez a lelkes kis társaság végez.

Négy vaskos kötet — egy gyönyörű gondolat: ha környezetünkkel törődünk, magunkra vigyázunk.

Faragó György

Fotó: Wagner Margit

Ez aztán a kelkáposzta! Mi termesztettük

A FÜZESEK FÖLDJÉN VALAMI TÖRTÉNT...

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Krisna szemei címmel december végéig látható Keleti Éva fotóművész kiállítása Indiáról a Néprajzi Múzeumban. ● Gábor Andorról készített szobrot Domonkos Béla szobrász. A művet a Margitszigeten állították föl. ● Új Roll jégkrémüzemet nyitottak Bükön. ● A Budapesti Ifjúsági Házban megnyílt a Népsport Klub. ● Gyalogtúrákat rendeznek a jövő évi VIT tiszteletére. ● „Barátság túra" orosz nyelvi pályázat résztvevői, figyelem! A következő feladat október 31-én (szerdán) 16—17 óra között hangzik el a Kossuth Rádió MR—10—14 adásában. (Országos Versenybizottság)

EGY ÚJ JÁTÉK

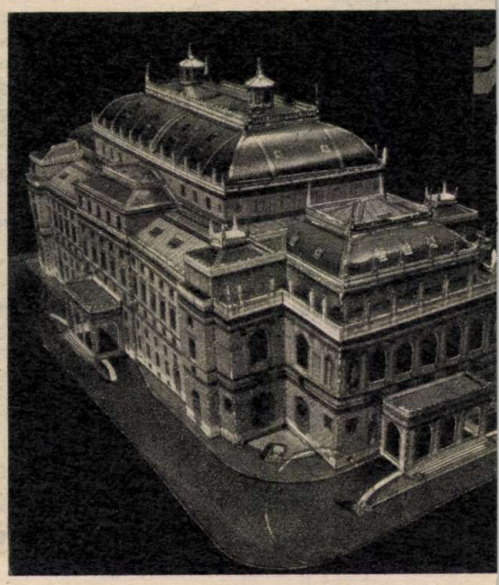

A Magyar Állami Operaház 1984. szeptember 27-én ünnepelte megnyitásának 100. évfordulóját. Ez a jubileum jó alkalom arra, hogy minél többen megismerjétek az Operaház történetét és építészeti szépségét.

Minden úttörőcsapatnak küldtünk mutatóba egy modellező játékot, amely összeállítás közben ismertet meg az Opera épületével. Szép makettet is készíthettek belőle, s ha a játék címlapjának jobb felső sarkában levő képet és a Pajtásban található Opera-fotót kivágjátok és 1984. november 15-ig az 1373 Budapest, Pf. 549. címre elkülditek, értékes könyvjutalmakat nyerhettek. A borítékra írjátok rá: „Operaház makett".

A játékot a Harmónia Kereskedelmi Vállalat dohány- és ajándékboltjaiban vehetitek meg, illetve a Lapkiadó Vállalat Kereskedelmi Irodájánál (Bp., Pf. 223. — 1906) rendelhetitek meg.

BEMUTATJUK A MISKEI TANÁCS TITKÁRÁT

Pirisiné Tordai Zsuzsanna 19 éve áll a miskei tanács szolgálatában, 5 éve a végrehajtó bizottság titkára. Legutóbb valóságos tanulmányt készített a 2200 lakosú falu cigányságának életéről, a cigány gyerekek helyzetéről.

— Mit állapított meg?

— Megszűnőben a hátrány. Az 57 cigány családból már csak háromnak van megoldásra váró lakásgondja. Elértük, hogy minden gyerek jár óvodába, iskolába és elég jól tanul is. Köszönet érte a nevelőknek, az úttörőcsapat tagjainak, akik rendszeresen segítik őket.

HEJ HALÁSZOK, HALÁSZOK...

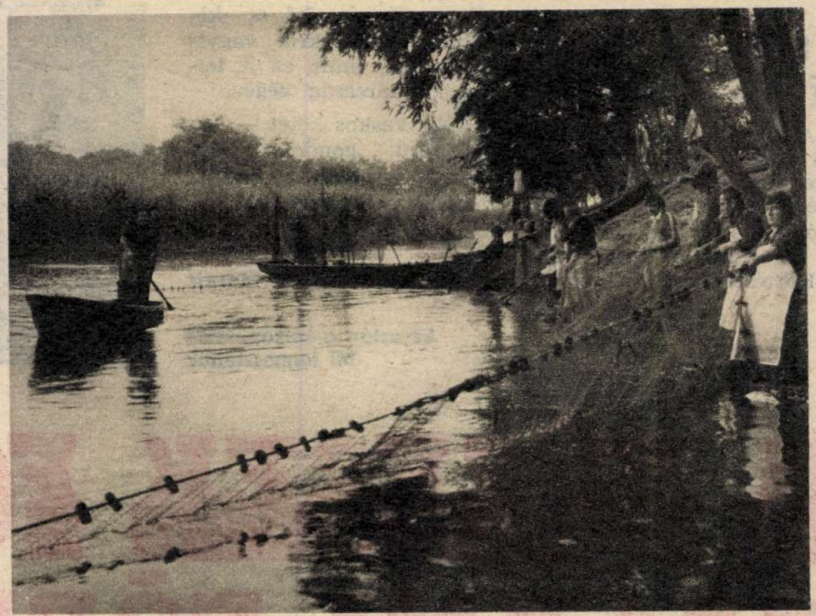

A halászok ősszel „aratnak". A bajai Új Élet Halászati Szövetkezet tagjai a bátmonostori holt Duna-ágba merítették hálójukat. S a legfrissebb hírek szerint szép zsákmánnyal tértek haza.

A HÉT VICCE

A nagymama neheztelve szól unokájához:

– Ti, mai lányok, már azt sem tudjátok, hogy mihez kell a tű!

– Dehogyisnem! A lemezjátszóhoz!

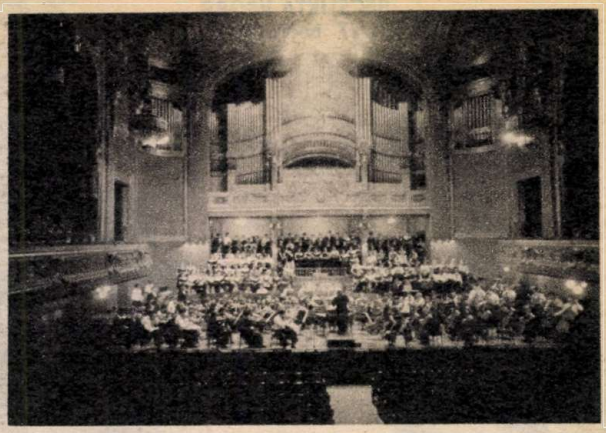

A HÉT KÉPRIPORTJA

Harmincéves fennállása alkalmából a Művelődési Minisztérium Szocialista Kultúráért kitüntetést adományozott a budapesti I. István Gimnázium szimfonikus zenekarának. Riportunk a Zeneakadémián, a születésnapi koncerten készült.

AKIKRŐL BESZÉLNEK

Ünnepet ültek Tiszabecsen, mert a települést és a közigazgatásilag hozzá tartozó kis falvakat határőr községgé avatták. Az úttörőgárdisták elismerő oklevelet kaptak a Határőrség Országos Parancsnokságától.

ELSŐK VOLTAK

A budapesti XX. kerületi 3137-es számú Zrínyi Miklós Úttörőcsapatban alakult meg az ország első kisdobos közlekedési őrse. A hajdani kék nyakkendősök úttörőgárdisták lettek, most már nemcsak a kicsik, hanem a nagyobbak biztonságára is vigyáznak.

FELHÍVÁS

A KISZ Központi Művészegyüttes Úttörőegyüttese 10–13 éves korú gyerekeknek felvételt hirdet énekkarába, színjátszócsoportjába és citerazenekarába. Jelentkezni lehet személyesen, vagy levélben az együttes székházában. Budapest VII., Rottenbiller u. 16/22. – 1074, (telefon: 214-825). Határidő: 1984. november 10.

A jelentkezők felvételi vizsgán vesznek részt!

ZSIBONGÓ

EZT MEGÚSZTUK, ÖREG!
BECSUKTA VÉGRE
AZT AZ ÁTKOZOTT NAPLÓT...

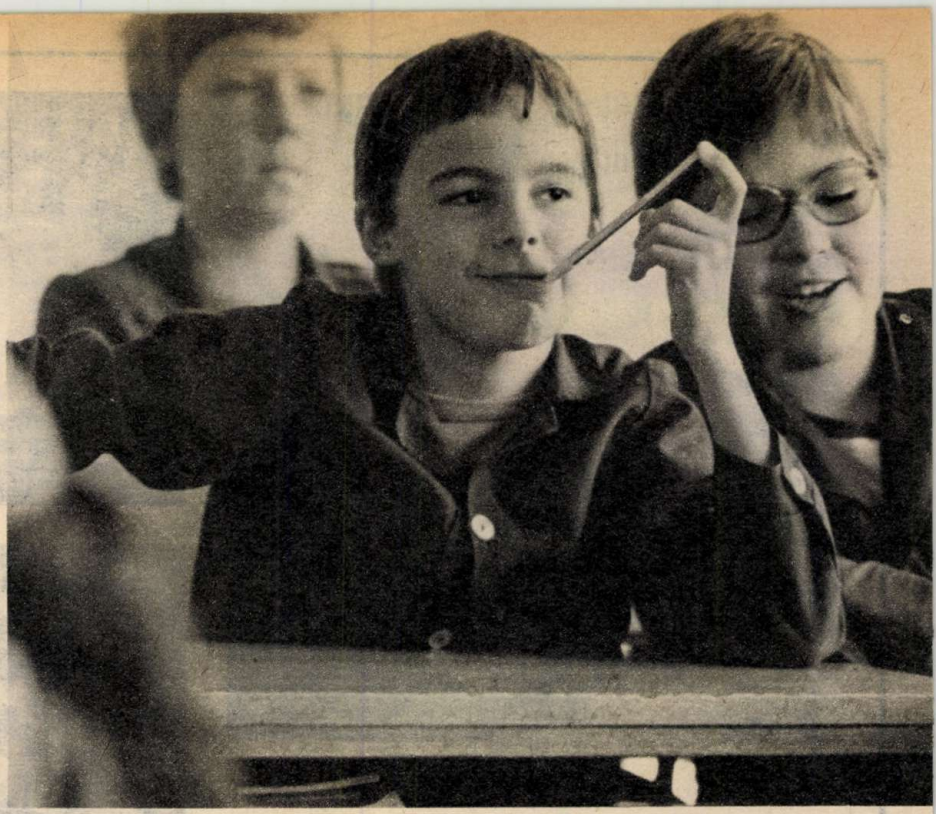

FOTÓ: KARASZ LAJOS

Én készültem...

Az ilyen kezdetű mondatok folytatásához csillogóan színes és eleven fantázia, valamint ördögi lelemény szükséges.

Én készültem . . . de sajnos a bioritmusom éppen negatív fázisban van . . . A kistestvérem papírhajókat készített a kifogástalanul kidolgozott példáimból, majd eláztatta őket a kádban . . . Útközben valami megcsípett, és azóta súlyos emlékezetkieséssel küzdök. A tanár úr például mit tanít? . . . Én készültem, de reggel méz helyett véletlenül ricinust csöpögtettem a teámba, úgyhogy megint rohannom kell . . .!

És így tovább.

Ja igen, van még egy sátáni ötletünk: ennyi energiával akár készülni is lehetne.

—R —R

EJNYE...! PEDIG ITT VAN A NYELVEM HEGYÉN!

ATYAVILÁG! DE MESSZE VAN MÉG AZ ÉV VÉGE...

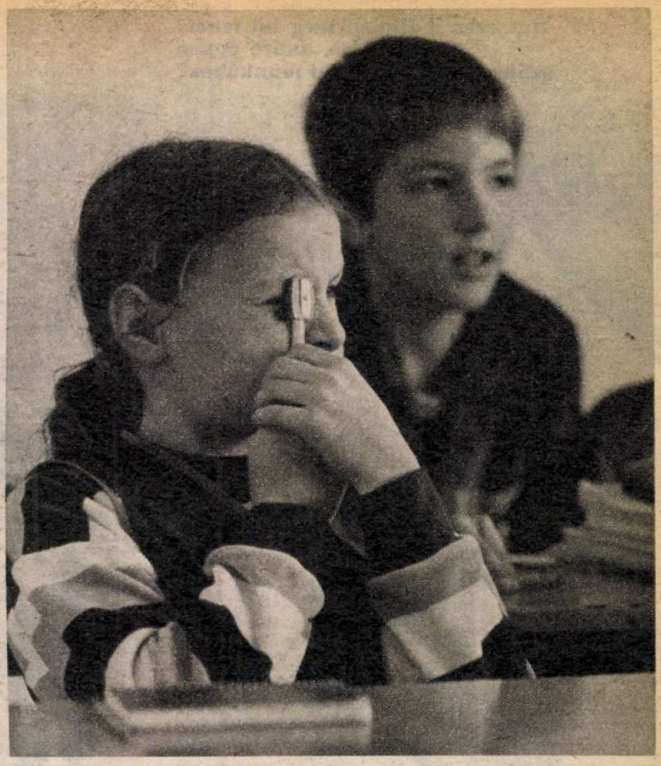

ÉRDEKES... MENNYIVEL NEHEZEBBEN LÁT ÍGY AZ EMBER!

HÁT HIÁBA TORNÁSZOK? BEZZEG, HA NEM TUDOK VALAMIT!

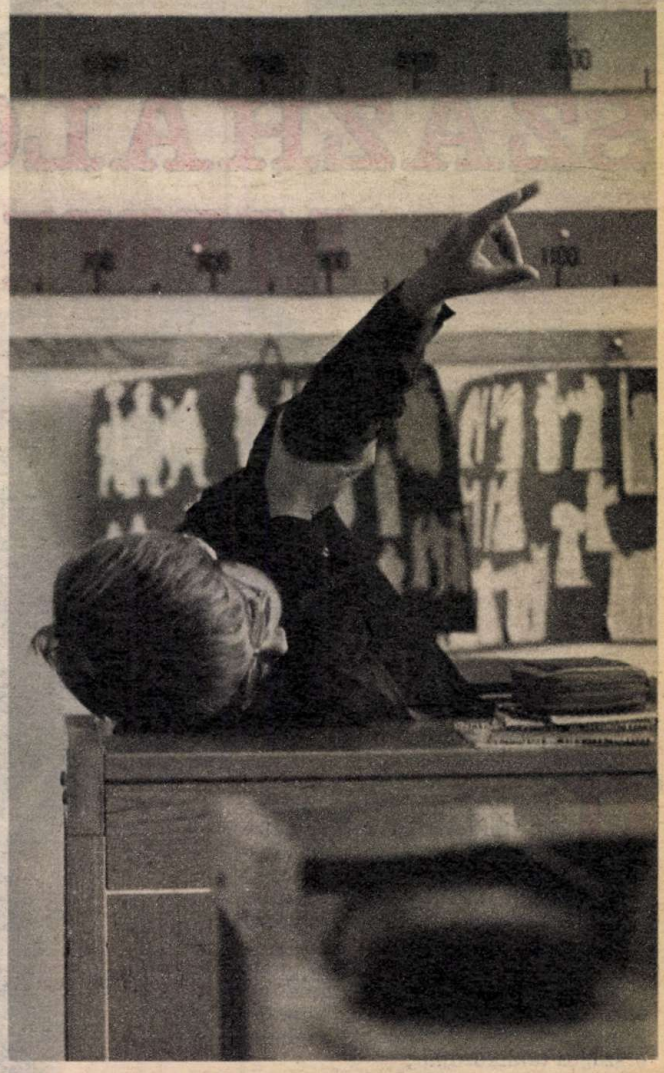

Hát ezen a filmen meg mi lehet? Vajon ez az, amire éppen szükségünk van a mai munkához?

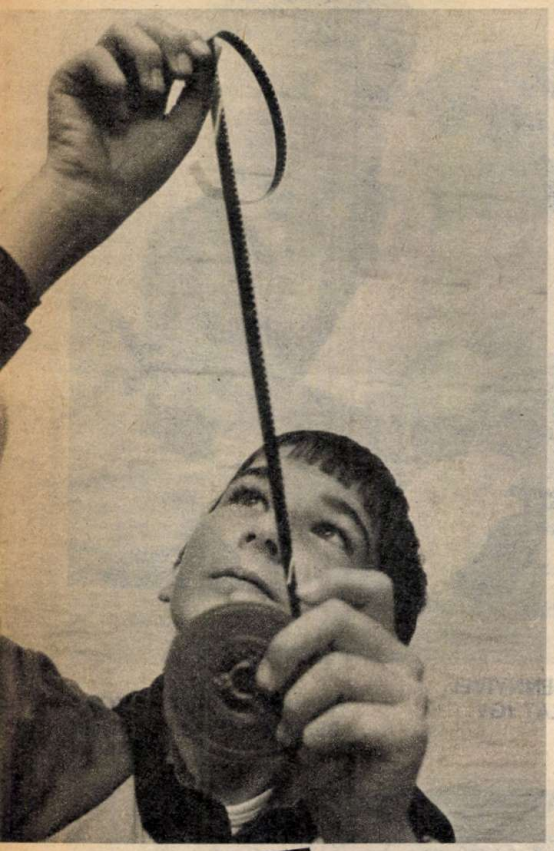

Montázsasztalon azért csak könnyebb, mint szabad szemmel! A két Andrea vágni készül

SZÁZHALOMBATTAI MINI-MONTÁZS

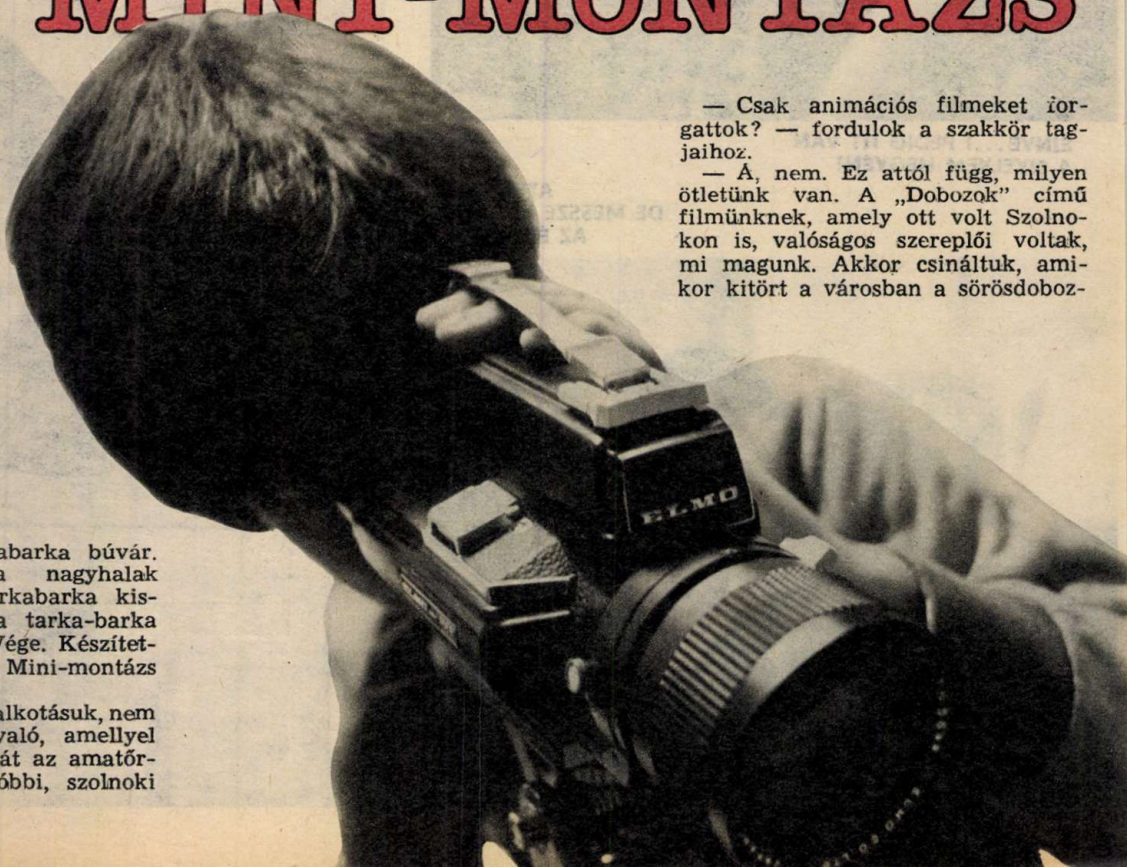

Úszik egy tarkabarka búvár. A tarkabarka nagyhalak megeszik a tarkabarka kishalakat, őket meg a tarka-barka még nagyobb halak. Vége. Készítette a százhalombattai Mini-montázs szakkör.

Ez az egyik legelső alkotásuk, nem abból a két filmből való, amellyel elnyerték a Pajtás díját az amatőrfilmes úttörők legutóbbi, szolnoki országos találkozóján.

— Csak animációs filmeket forgattok? — fordulok a szakkör tagjaihoz.

— Á, nem. Ez attól függ, milyen ötletünk van. A „Dobozok" című filmünknek, amely ott volt Szolnokon is, valóságos szereplői voltak, mi magunk. Akkor csináltuk, amikor kitört a városban a sörösdoboz-

Mozgatás, felvétel, világítás, hangosítás és ezenkívül még mennyi megtanulnivaló!

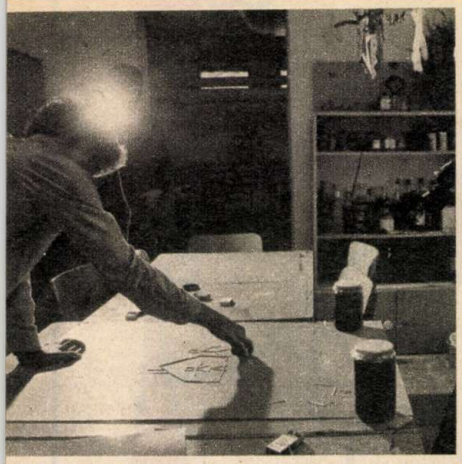

Hogy mi sült ki a sok munkából, az igazán csupán a legvégén derül ki, a vetítéskor

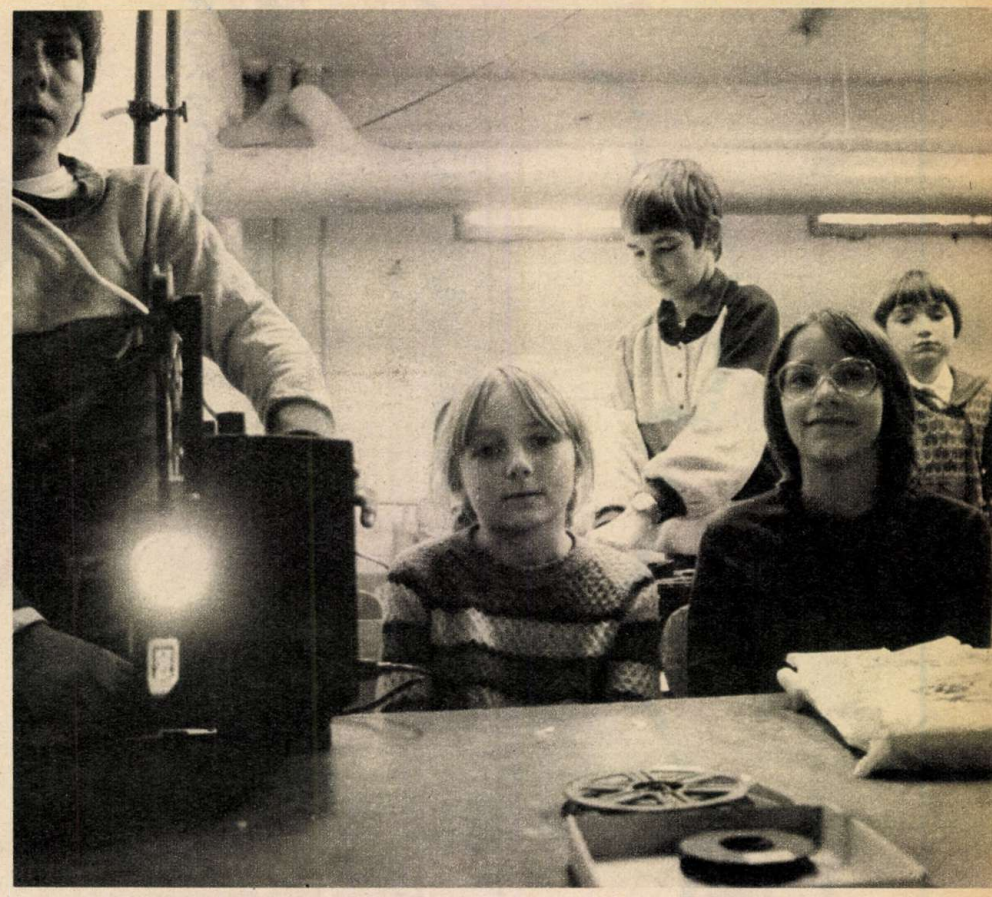

gyűjtési mánia. A film arról szól, mi mindenre képes valaki, ha erőt vesz rajta a gyűjtőszenvedély. Például amikor az Andrea . . .

Eddig hallom Geri Károly szavait, a többi elvész a kitörő hahotában. Alaposan szemügyre veszem hát Horváth Andreát, aki a közderű alanya vagy inkább hőse. Nagyon takaros, halk szavú kislány, csodálkozó, nagy szemekkel. Nem is gondolná róla az ember, hogy már személyes tapasztalata van arról, milyen belülről egy szemétgyűjtő konténer. Sokan egész életükben nem próbálják ki, ő meg, íme, már gyerekfejjel tudja, mert úgy követelte a Dobozok című film. Hiába, nagy dolog a művészet!

Még akkor is, ha ilyen kis lyukban tanyázik, mint ez a két pincehelyiség Százhalombatta betondzsungelének egyik szürke betonkockája alatt. Bizonygatják, hogy ezt még mindig sokkal jobban szeretik, mint ha az iskolában kellene tartaniuk a foglalkozásaikat, amire különben lenne lehetőségük.

A pince közepén terpeszkedő asztalra világoskék karton hengeredik háttér gyanánt, ráborítanak néhány doboz gyufát, a fejek összehajolnak az asztal fölött, tétova rakosgatás kezdődik. Ma gyufaanimáció a program. A szakkörvezető Gyöngy Kálmán ötletet nem ad, csak tanácsot.

— Emlékezzetek arra, hogy már kipróbáltuk, nem jó, ha egy figura túl sok gyufaszálból áll, mert akkor nehéz mozgatni!

A kamerát időközben már két fiú, Erdős Norbert és Kérdy Szabolcs vette birtokába.

— Mindig a fiúk az operatőrök? — kérdem Király Beát és Galánfi Andreát, akik inkább csak szemlélői az eseményeknek.

— Általában igen — bólintanak.

— Hát ti?

Kiderül, hogy ők éppen egy közös film kellős közepén tartanak. Bea rajzolja a főszereplőt, Andrea a mellékfigurákat. Csak most nem hozták magukkal, mert tudták, hogy a gyufázás miatt ma úgysem dolgozhatnak vele.

— Kálmán bácsi! Nem viszi a filmet! Lenyomom az exponálógombot, és a kezemben marad a vége!

— Mindig így van ám! Valami mindig elromlik — magyarázza Szabolcs bátyja, Ákos rezignáltan. Ő már nem háborodik fel az élet efféle igazságtalanságain, bölcsebb és tapasztaltabb a többieknél. Gimnazista. Bezzeg az öccse, még csupa hév. A múltkor azt sem bírta kivárni, hogy eljöjjön a következő foglalkozás ideje, úgy rohant föl Gyöngy Kálmán lakására, hogy azonnal, az előszobában elmondja, milyen filmötlete támadt. A történet eleje az volt, hogy egy papagáj kiszabadul a kalitkájából, és rárepül egy játékvasút terepasztalának irányító pultjára. Elképzelhető, micsoda karambolok, gázolások, kisiklások, szakadékba zuhanások szerepelhettek volnak annak a filmnek a kockáin, amely különben nem készült el. Szerencsére. Mert mindennek a betetőzéseképpen a tönkretett modellvasút gazdája megtorlásul kidobta volna a vétkes papagájt az emeleti ablakon. Természetesen kalitkában, hogy ne tudjon elröpülni.

Mivel nem ez volt az első horrorötlet, amit tízegynéhány éves gyerektől hallottam, és az amatőrfilmes úttörők találkozóján is volt vámpírtól gyilkosságig mindenféle filmre vett borzalom, megkérdeztem a Népművelési Intézet munkatársát, Dékány Kálmánt, mit gondol erről a jelenségről.

— Nem hiszem, hogy olyan nagy lenne a veszély — válaszolta. — A felnőtt amatőröket mindig arra biztatjuk, a valóságot filmezzék, de még közülük is soknak az okoz örömöt, ha meg tudja csinálni azt, amit a hivatásosaktól látott. A gyerekek sem tesznek mást, megpróbálják utánozni azt, amit a moziban kínálnak nekik. Vagy azt, amihez — helyesen — nem jutnak hozzá, de tudnak a létezéséről, és ezért foglalkoztatja őket.

Különben a Mini-montázsosok kamerája nem volt rossz. Csak az elem merült ki. Azt meg gyerekjáték volt kicserélni. Folytatódhatott a filmezés.

—sTb—

Fotó: KARASZ

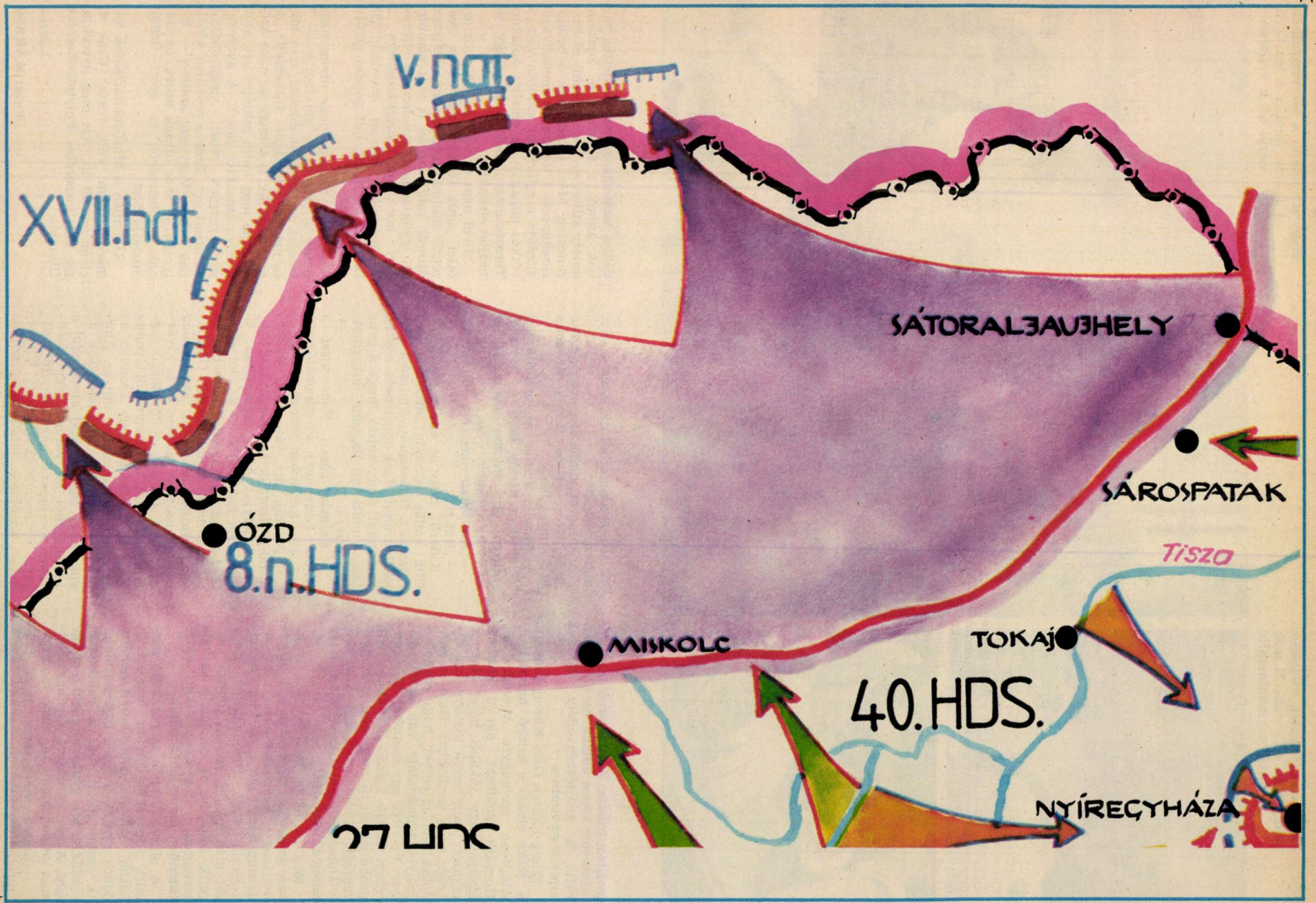

VÁGD KÖRÜL ÉS RAGASZD FEL!

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (7.)

Nagyvárad és Debrecen elveszítése kritikus helyzetbe hozta a német „Dél" hadseregcsoportot. Az eddigi jelentős veszteségek eltörpültek amellett a veszély mellett, hogy az északi irányba előretörő szovjet erők elvágják a 150 ezer fős észak-erdélyi csoportosítás visszavonulási útvonalait.

Ez a magyarázata annak, hogy még be sem fejeződött Debrecen felszabadítása, amikor október 19-én Malinovszkij marsall már megparancsolta Plijev altábornagynak: „Debrecen elfoglalása után vegye alárendeltségébe a Groskov csoportot, és fejlessze tovább a támadást Nyíregyháza irányában. Október 21-én estére vegye birtokba a várost."

A Debrecenből kiszorított német és magyar erők azonban erős támpontokat (védelmi állásokat) építettek ki a Nyíradony, Hajdúsámson, Balmazújváros terepszakaszon, illetve Hajdúhadház és Hajdúböszörmény körzetében. Ez a szívós védelem lelassította a szovjet csapatok előrenyomulását, így október 20-án „csak" 20—22 kilométert tehettek meg. Az éjszaka is folytatott támadás azonban meghozta az első eredményt: 21-én hajnalban birtokba vették Hajdúhadházt és Nagykállót.

Ezt a jelentős sikert Ahmanov altábornagy 23. harckocsihadteste fejlesztette tovább, amely a visszavonuló ellenséges csapatokat üldözve október 21-én délután 2 órakor betört a városba. Rövidesen csatlakozott hozzá Plijev altábornagy 4. gárda-lovashadteste is. A közös erőfeszítések eredményeként október 21-én felszabadult a Nyírség fővárosa.

Ezzel — látszólag — megpecsételődött a 2. Ukrán Front jobbszárnya ellen Észak-Erdélyben harcoló 8. német és 2. magyar hadsereg sorsa. Ugyanakkor Plijev altábornagy sem volt túlzottan kedvező helyzetben, mivel Debrecen és Hajdúhadház körzetében két hadtestet hátra kellett hagynia az ott védő ellenség lekötésére. Az is gondot okozott, hogy Trofimenko vezérezredes 27. hadseregének magasabb egységei (hadtestjei, hadosztályai) között egy kb. 25—30 kilométeres rés keletkezett, amelyet a visszavonulók hamar meg is találtak.

A Debrecenből kiszorított német erők október 22-én délután Újfehértó körzetéből csapást mértek Nagykállóra, és birtokba vették a községet. Más német páncélosköteléke nyugati, északnyugati és északkeleti irányból rohamozták Nyíregyházát. Ezzel összhangban az Észak-Erdélyből visszavonulni szándékozók is támadásba lendültek, Nyírbátor körzetéből Nagykálló irányába, ahol 23-án hajnalban egyesültek az azt elfoglaló csapatokkal. Ezzel most Plijev altábornagy alárendelt hadtestjeit sikerült elvágni a 2. Ukrán Front főerőitől.

A kialakult helyzetben Malinovszkij marsall még október 23-án elrendelte, hogy a Nyíregyházán rekedt erők — a 27. hadsereggel együttműködésben — semmisítsék meg a Nagykálló, Újfehértó, Hajdúdorog körzetében levő ellenséges csoportosítást. Amikor a háromnapos elkeseredett küzdelem sem hozta meg a várt eredményt, a lovas-gépesített csoport 26-án a késő esti, éjszakai órákban kitört a bekerítésből.

Ez a hatalmas veszteségekkel járó „siker" azt is jelentette, hogy Nyíregyháza — átmenetileg — 26-án éjszaka ismét német kézre került. Ennek következtében sikerült az észak-erdélyi erőket visszavonni a Tisza nyugati partjára abban a reményben, hogy ott „Megállj!"-t tudnak parancsolni az arcvonal döntő részén diadalmasan előretörő Vörös Hadseregnek.

A német hadvezetés nem akarta belátni, hogy a 2. Ukrán Front egy része nyíregyházi kudarcának alapvető oka a csapatok kimerülésében, tartalékaik felhasználódásában gyökerezett, hiszen a csapatok zöme több, mint két hónapja egyfolytában hadműveleteket hajtott végre.

Azonban még ez a rendkívül súlyos helyzet sem tudta megakadályozni, hogy október 31-én ismét — s ezúttal végérvényesen — felszabaduljon Nyíregyháza.

A debreceni hadművelet közvetett sikereként a 4. Ukrán Front csapatai október 26-án felszabadították Munkácsot (Mukacsevo), másnap Ungvárt (Uzsgorod), 28-án pedig Csapot (Csop). Ezzel sikeresen befejeződött a 4. Ukrán Front egyik igen nehéz hadművelete.

Dr. Füzi Imre—
Dr. M. Szabó Miklós

A csúcs, amely
újra és újra
magához szólítja
az embert

ÚJRA HÍ
A HIMALÁJA

Turistaház, sátor
a havas időben
a bátrak menedéke

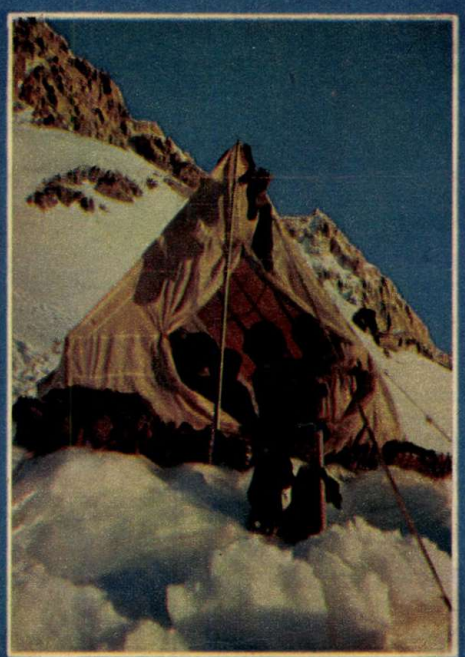

Pihenő a sátorban,
aztán újra tovább.
Hív a Himalája

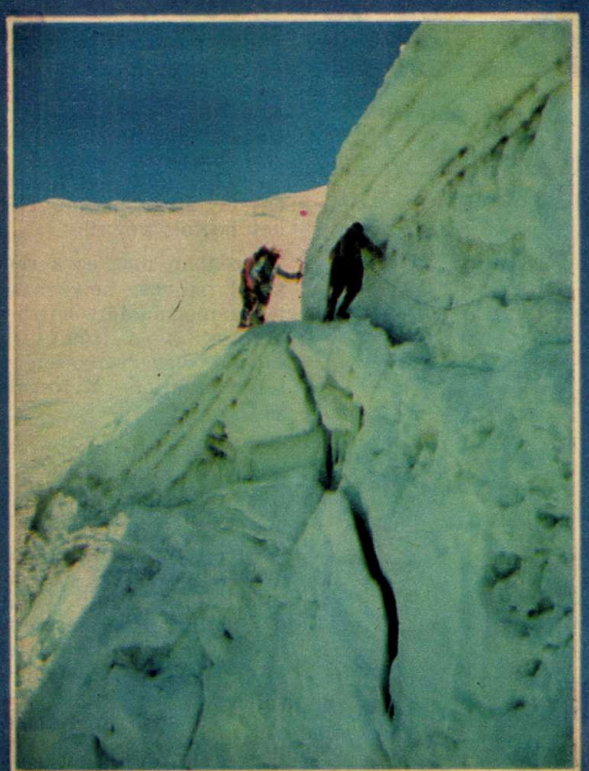

Ketten a jéglalon,
körülöttük a havas
Himalája

A veszély pillanata a hófödte csúcson

Úgy tartják, az alpinisták bátor emberek. A Szovjetunióban éppen hétezren vannak, akik már 7000 méternél magasabbra is feljutottak. Ebben az országban négy csúcs emelkedik 7000 méter fölé: a Lenin-csúcs (7134, Pamír), a Korzsenyeva-csúcs (7105, Pamír), a Kommunizmus-csúcs (7495, Pamír) és a Győzelem-csúcs (7439, Tien-san). Azok az alpinisták, akik ezek mindegyikére felkapaszkodtak, egyben birtokosai az „Arany jégcsákány" jelvénynek és a „havaspárduc" megtisztelő névnek is. Tavaly 21 sportoló nyerte el a kitüntető címet.

Az alpinizmust fiatal korban kell elkezdeni, hiszen a szervezetet fokozatosan edzik az óriási teherbírást igénylő feladatokhoz. Akik különleges expedícióra indulnak, azoknak kötelezően húsz napot kell eltölteniük alpinista táborban. Alaposan felkészülnek a fizikai, pszichológiai megterhelésekre, a fagyok, az erős szélviharok és az oxigénszegény környezet elviselésére. Az alpinisták ugyanis csak 8000 méteres magasságtól kezdve használnak oxigénpalackot. Az a tizenegy alpinista például, aki két évvel ezelőtt a világ legmagasabb csúcsának megmászására — a 8848 méter magas Mount Everest meghódítására — vállalkozott, speciális termobarometrikus kamrákban készült a rendkívüli körülmények elviselésére. Ez volt az első szovjet csoport, amely a Himalájára szervezett expedíciót. A csapat bizonyított: a világ legmagasabb csúcsát éjjel érték el. Közülük többen is tervezik, hogy visszatérnek. Őket újra hívja a Himalája, a küzdelmes út, a hó és jégfalak legyőzése.

Sátorozás — szokatlan körülmények között

KEDVES ISMERŐS

A kézműves sztár

Született: 1942. július 13-án, Chicagóban (Egyesült Államok)

Magassága: 175 centiméter

Haja színe: barna

Szeme színe: barna

Családi állapota: nős, felesége Melissa Matheson filmforgató, könyvíró. Két fia van, a 17 éves Benjamin és a 15 éves Willard. Hobbija: barkácsolás. Jellemző, hogy Los Angelesben lévő házát jószerivel a két kezével építette fel, s a berendezések java részét is saját kezűleg készítette el.

Pályafutása: az iskolai kollégiumban kezdett a színjátszással foglalkozni, 1963-ban beiratkozott egy színiiskolába, s egy évvel később már új tehetségként emlegették. Érdekes módon azonban csak kisebb szerepeket kapott — évekig. Éppen ezért 1969-ben szakított is a színészi pályával, s elment amolyan „kézművesnek" egy nagy barkácsáruházba. 1972-ben aztán rákösöntött a szerencse. George Lucas forgatni kezdte később világhírű filmjét, az „American Graffite"-t. Ez már jelentős népszerűséget biztosított számára.

1978-ban megkapta Han Solo szerepét a Csillagok háborúja című filmben. És ez jelentette az igazi karriert Harrison Fordnak, aki a „Jedi visszatér"-ben aztán végleg felért a csúcsra.

(A Bravo nyomán)

PAJTÁS
HARRISON
FORD

35 KILOMÉTERT ÚSZOTT három elefánt 30 óra alatt a zimbabwei Karibavíztárolóban. A Matusadona Nemzeti Parkból indultak, és Kariba város mellett szálltak partra, majd csatlakoztak az ott élő ormányosokhoz. A biológusok szerint ez a táv az elefántoknál világrekordnak számít. Arra azonban nem találtak választ a kutatók, hogy miért szánták rá magukat a jámbor óriások erre a csúcsteljesítményre.

Lehet, hogy felismerték: túl kényelmesen éltek idáig, s mozgásszegény életmódjukon akartak változtatni?

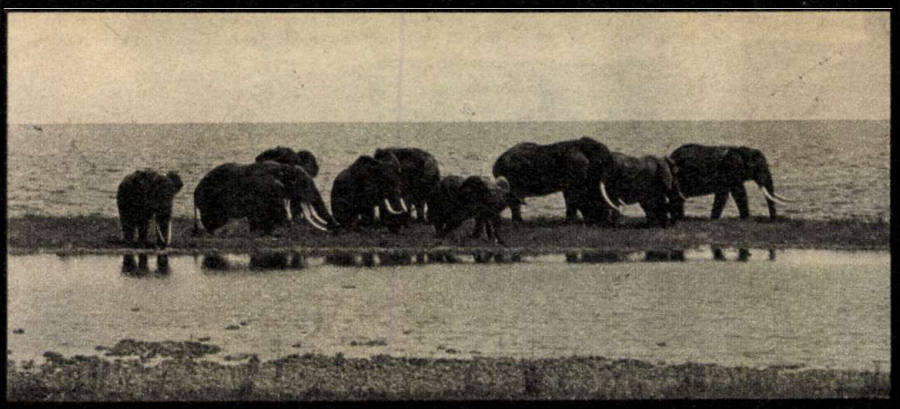

FURA ÖTLETE támadt egy holland asztalosnak: különleges asztalt és székeket készített. Az illeszkedő egységek nem derékszögben, hanem 80 fokos, illetve az azt kiegészítő 100 fokos szögben érik egymást. A kísérletező kedvű asztalos azt állítja, hogy ez így kényelmes. Hát... ki kellene próbálni!

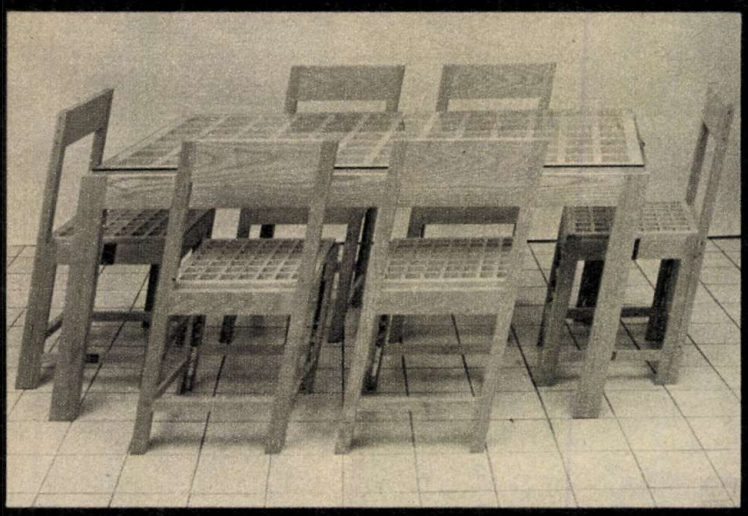

ÚJ SZOVJET BIOLÓGIAI KUTATÓHAJÓ indult a távol-keleti vizekre. A „Kalliszto" fedélzetén 20 különleges laboratórium dolgozik, amelyekben korszerű számítógépek elemzik a helyszínen a kutatási adatokat. A hajónak önálló merülőegysége van, amellyel 250 méteres mélységbe hatolhatnak le a kutatók a tengerbe, hogy tanulmányozzák az ismeretlen vizek élővilágát.

SZÉP SZÓRAKOZÁST VÁLASZTOTT magának ez a svéd diáklány. A nyáron gyűjtögetett virágokat egyenként megszárította, szirmaikat s leveleiket vékony ecset és ragasztó segítségével rögzítette, majd élethű kompozícióba rendezte össze. Kiszárított faágak, tapló, csigaház és preparált lepke is került a faliképbe. A természet egy darabját varázsolja a szobába a szemet gyönyörködtető alkotás.

NEM HURKA-KOLBÁSZ készül belőle, hanem fontos kísérletek résztvevője lesz a kismalac. A sertések szervezete ugyanis jó néhány élettani tulajdonságban majdnem annyira hasonlít az emberéhez, mint a majmoké. Sőt egyes emberi betegségekre még érzékenyebbek is, ezért kiválóan alkalmasak az orvosi kutatásokra.

A gyógyszerek hatásosságát, illetve esetleges mellékhatásaik következményeit gyakran próbálják ki sertéseken, s csak akkor kezdik el a hatóanyagokat embereken is kipróbálni, amikor a többi állatkísérlet és szövettenyésztési próba után a sertéseken végzett vizsgálatok is megnyugtató eredményt hoztak.

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ: MONTSKÓ ÉVA

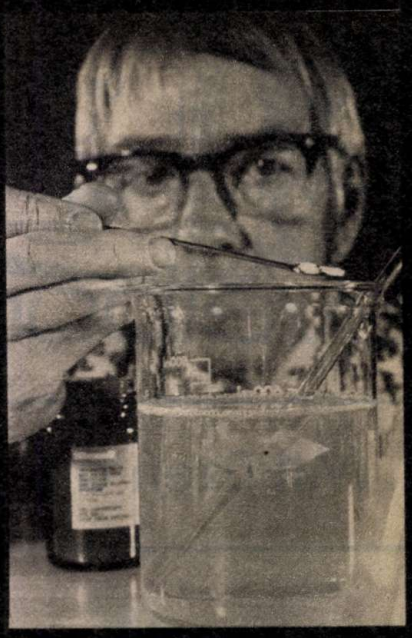

KÖRNYEZETÜNK VÉDELMÉBEN fejlesztettek ki új víztisztító eljárást a Bolgár Tudományos Akadémia központi kémiai intézetében. Az ipari szennyvizekben lévő ólom-, higany-, réz- és más fémmaradványok megkötésére alkalmas olcsó vegyszert állítottak elő a növényolajgyártásban melléktermékként keletkező hulladék zsírsavakból. A zsírsavak megkötik a mérgező fémionokat, s így egyszerűen kivonhatókká válnak a vízből.

A VÍZ LÉTFONTOSSÁGÚ szervezetünk számára. Az éhezést például 2–3 hétig, esetenként még tovább is el lehet viselni, de csak akkor, ha a folyadékfelvétel biztosított. Minden egyes sejtünk egészséges működéséhez szükség van vízre: a tápanyagok lebontásához, a vér megfelelő összetételének, a szervetlen sók, ionok és különböző szerves molekulák töménységének biztosításához, a vesék méregtelenítő működéséhez stb. Francia táplálkozástani szakemberek sokoldalú kísérletekkel megállapították, hogy egy körülbelül 70 kilogrammos embernek mintegy 2,5 liter folyadékot kell magához vennie naponta. Ennek majdnem a fele a táplálékkal jut be a szervezetbe.

Az élet persze bonyolult. A túlzott folyadékfelvétel is káros az egészségre.

BRAVÚROS PILLANATFELVÉTEL örökíti meg a vizek felületén élő molnárka zsákmányszerzését. A centiméteres nagyságú állat nem süllyed le a vízben, hanem annak felületén siklik. A felületi feszültség tartja meg, s lábai – mint egy hártyát – benyomják a víz legfelső molekularétegét. A felületi feszültség ereje arra is elegendő, hogy a ragadozó tömege mellett a zsákmányt is megtartsa a víz tetején.

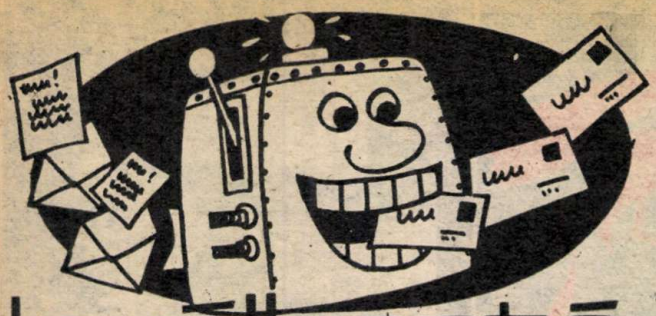

levélbontó

Mit üzen a Pajtás?

„A BETONSZALAG LOVAGJAI" című írásunk (1984/21. számunkban) sokak érdeklődését felkeltette a go-kart iránt. Horváth Péter (Érd, Balatoni u. 103. — 2030) szeretne készíteni édesapjával egy go-kartot, de ehhez tervrajzra lenne szükségük. A tervrajz beszerezhető a Magyar Autóklub sportosztályán (Budapest, II., Rómer Flóris u. 4/a), és ugyanott megkapható a szabálykönyv is. Keszthelyi Imre és Zsolt Szentgáloskérről (Kossuth u. 28. — 7465) közeli szakosztályok címét kérte levelében. Hozzátok legközelebb Szigetváron és Pécsett van olyan egyesület, amelynek van go-kart szakosztálya. Mindazoknak, akik ezt a sportágat akarják választani, figyelmébe ajánljuk: a go-kart költséges sport. Az egyesületekbe nagyobb eséllyel jelentkeznek azok, akiknek már van járművük. A kezdő go-kart pedig 15—20 000 forintba kerül, és a versenyekre külön kell gondoskodni a jármű szállításáról is.

HOGYAN CÍMEZZEM a borítékot? B. Ildikó gyakran tanácstalanul bogozza a bonyolultabb külföldi címeket. A címzésdivat szinte országonként más és más. Legyen irányadó az a forma, amit a levelezőpartnered írt a borítékra. Például Jugoszláviában és Romániában az első sorba kerül az utca és házszám, alá az irányítószám és a helységnév, majd a megye elnevezése. A Szovjetunióban már felülre kerül az irányítószám és a helységnév, az alatta levő sorba a megye vagy a járás, s ez alá az utca, házszám. Az ország nevét minden esetben legalulra kell írni. A normál méretű borítékra a cím alá írjatok egy X-et, hogy megkönnyítsétek Toshiba dolgát.

EGY IFIVEZETŐ, Majláth Katalin (Arló, Ady E. u. 128/b — 3663) a következő Illyés Gyula idézettel kezdte levelét: „A műveltség és tudás bölcsője a könyvtár." Majd így folytatta: „A borongós, esős őszi délutánokon sokan töltik szabad idejüket a magnó mellett, a tévé előtt. De akik szeretik a jó könyveket — legyen az akár szépirodalmi, történelmi témájú, akár krimi vagy ismeretterjesztő —, azok szívesen lapozgatnak, keresgélnek a könyvtárakban is. Aki nem szeret olvasni, annak is ajánlom, hogy menjen el néha az iskolai könyvtárba, vagy a községi, városi könyvtárba, mert biztosan talál kedvére való könyvet, és válogathat a rengeteg folyóirat közül is." Nemes gondolat, hogy megkísérled rábírni olvasóinkat, látogassák gyakrabban a könyvtárakat. A javaslatodat mi csak támogatni tudjuk. Fogadjátok meg Kati tanácsát!

HOL LEHET ELŐFIZETNI a Pajtásra és a Mini Pajtásra? — kérdi levelében Horváth Levente romániai olvasónk. A Pajtást a helyi postahivatalnál lehet megrendelni, de különkiadványainkat — így a Mini Pajtást is — nem lehet előfizetni, azokat csak alkalmanként vásárolhatod meg az újságárusoknál vagy a postán.

LEVELEZNÉNK! VÁLASZOLJ!

HATODIKOSOK ÍRJANAK:

SZÉCSI ERIKA, Törökszentmiklós, Vécsei út 3. — 5200 (képeslapot, matricát, naptárt, bélyeget gyűjt); TÓTH ANDREA, Alattyán, Dózsa Gy. u. 6. — 5142 (matricát, rágógumipapírt, képeslapot gyűjt); KISS IBOLYA, Egyek, Csokonai út 41. — 4069 (ötödik osztályos, matricát, bélyeget, képeslapot gyűjt, szeret olvasni, zenét hallgatni); CZOFIT KRISZTINA, Dabronc, Petőfi S. út 19. — 8345 (szalvétát, matricát, képeslapot gyűjt); KÁDÁR ERIKA, Szeged, Szabó János u. 6. — 6729 (képeslapot, naptárt gyűjt); TÖLTÉSI ANIKÓ, Tárkány, Arany J. u. 2. — 2945 (bélyeget, szalvétát, képeslapot gyűjt); GULÁCSI ERIKA, Budapest, Fazekas u. 10—14. — 1027 (természetet, sportot kedvelő gyerekek leveleit várja).

VÍZIPOCOK A PERESNÉL

Egyik szombat délelőtt 107-en gyülekeztünk az iskola előtt. Igen ám, de most nem tanításra jöttünk, hanem azért, hogy kerékpárra ülve ellátogassunk az 1902-ben épült peresi gőzüzemű szivattyútelepre.

A Peres a Körös egyik holtága. A gáton tettük meg az utat, s bizony fáradtan szálltunk le kerékpárjainkról, mikor megérkeztünk a múzeumhoz. Nagy figyelemmel néztük végig a kitömött víziállatokat. Láttunk vízipockot, menyétet, vadlibát, vadkacsát, vízityúkot. Ezenkívül vízisiklót, békát, mocsári teknőst és kagylót is. Megtekintettük az 1902-ben készült szivattyút is, amelyet annak idején gőzgép hajtott. A múzeumlátogatás után főzéshez fogtunk. Egy óra múlva már a krumplipaprikás és sült szalonna falatozása közben csodáltuk a szép környéket. Labdáztunk, fociztunk, tollasoztunk és fogócskáztunk, majd hazafelé készülődtünk. Kellemesen elfáradva értünk haza.

Ezt a kirándulást iskolánk pedagógus KISZ-esei szervezték a „Gyertek velünk!" akció keretében.

Lancsa Hajnalka, Gyomaendrőd, Dózsa György Úttörőcsapat

ÚTIKÖNYVET ÍRUNK

Natours

BIZONYÁRA akadnak jó néhányan közületek, akik emlékeznek az elmúlt évben meghirdetett Útikönyvíró pályázatunkra. Közös könyvünk címéül ezt a felhívó-felkérő mondatot választottuk: Gyere velem!

Akik emlékeznek és akik végig követték rendszeresen jelentkező írásainkat, azoknak ismerősen csengenek ezek a nevek: Örvényes, Ökörítófülpös, Dévaványa. Ismeretlenül is ismerősként gondolhatnak azokra, akik megértették, mit is várunk tőlük: gyerekszemmel fölfedezni hazánk már ismert, vagy éppen eddig még sokak által föl nem fedezett tájait. A megszokott útikönyv-ismertetőkön túl saját emlékeikkel, meglátásaikkal, érzéseikkel gazdagítva hazánk értékeit.

A Szemerédy Ferencné vezette bugaci „csapat", az örvényesi „kettős": Csiszár Anikó és Kugler Klára, a soproni Reinitz Gábor, vagy a híres Tipi-topi cipő székesfehérvári készítői szűkebb hazájuknak olyan elkötelezettjei, akik másokkal is képesek megosztani falujuk, városuk szeretetét.

Hosszú lenne felsorolni, ki mindenki fogott tollat pályázatunkra. Máthé Kinga, a NATOURS Gyermek Utazási Irodájának vezetője a nyári vakációban katalógusba rendezte, téma szerint csoportosította a beérkezett pályamunkákat. De amilyen gazdag a megírt tájak köre, ugyanúgy hiányzik néhány vidék arról a térképről, amely a GYERE VELEM! pályamunkák eredetét mutatva, ott díszeleg a Normafa Síház falán. Bizony, hét megyéből (Nógrád, Tolna, Vas, Heves, Somogy, Hajdú-Bihar és Komárom) egyáltalán nem érkezett írás. S néhány vidék teljesen kimaradt a listáról, így a Balaton ismertebb tájai, a főváros, az arborétumok, a Mecsek és a Vértes.

PEDIG A NAGY nyári vakáció ellenére sem szünetelt a munka: volt, aki éppen ráérő idejében fogott tollat. Kádár Zsófia, a Tárnok utcai iskola hetedikese és testvérei éppen most határozták el: bemutatják a Budai Vár ismeretlen arcát. Igaz ugyan, Zsófi időközben „kinőtt" az általánosból, de azért vállalta, hogy gimnazistaként is részt vesz munkánkban. Egynapos látogatása a Gyermek Utazási Irodában pályaválasztását is segítheti: utazó szeretne lenni!

Időközben az iroda megszervezte az első tanulmányi kirándulást: a Fekete András Dévaványai hatodikosok a Bakonyban jártak. S ahogy a gyerekek levelei, rajzai tanúsítják, a sok szép látvány mellett számos izgalmas kaland is emlékezetes marad. Mint például a sátorverés, vagy egyik tanáruk akaratlan „fürdőzése"... S most, amikor ezeket a sorokat nyomdába adjuk, éppen nagy a készülődés: a bugaciak várják vendégségbe a Diana úti iskola diákjait. Történelmi találkozó ez, hiszen közös munkánkban először fogad diákcsapat diákokat, s először vezetnek „munkatársaink" diákturistákat végig hazájukon.

S hogy legyen folytatás, arról Gémesi Károlynak, a Pilisi Parkerdő Gazdaság NATOURS irodája vezetőjének tárgyalásai gondoskodnak: az EXPRESS-szel közösen tervezik a Gyermek Utazási Iroda — most már egészen hivatalos — megalakítását. A tervek szerint az iroda vállalná a tanulmányi kirándulások megszervezését, családi programok létrehozását és természetesen szerkesztőségünkkel közösen: útikönyvünk útjának egyengetését.

ÚTIKÖNYVÜNK pályázata most utolsó felvonásához érkezett. December 31-ig várjuk olyan diákcsoportok — őrsök, rajok, csapatok — vagy éppen egyedüli vállalkozók írásait, akik környezetüket bemutatásra érdemesnek találják. Nem okvetlenül szükséges kész pályaművet beküldeni! Ha valaki jó ötlettel akar részt venni pályázatunkon, megteheti. Ebben az esetben az útikönyvíró „brigád" vállalja, hogy feltérképezi az ajánlott vidéket.

A pályamunkákat, ötleteket a Gyermek Utazási Iroda címére küldjétek be. Cím: Budapest, Normafa Síház 1122. A borítékra írjátok rá: GYERE VELEM!

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról. Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.
A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
A harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY,**
Budapest IV., Tó u. 1-5.
telefon: 690-900/531-es mellék; és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII. (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

PATEX

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
LÁNYOKAT fonó, szövő, kötő;
FIÚKAT textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.
FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év.
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően
fonó és szövő tanulóknak 350—700 Ft;
kötő és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta.
JUTTATÁSOK:
— vidéki tanulóknak havi 500 Ft,
— budapesti tanulóknak havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk a nyári szünidőre is.
— A vállalati ösztöndíjon kívül a tanulmányi időre, tanulmányi eredménytől függő tanulmányi pótlékot fizetünk az alapösztöndíj 30, 40, 50%-ának megfelelő összegben.
— Kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.
— Iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot és tankönyvet az iskola, illetve a gyár ad.
— Egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.
— III. éves tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.
SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN a kereseti lehetőség **3500—5500 Ft.**

Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk havi 150 Ft-ért. Továbbtanulásra lehetőséget biztosítunk. További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

CÍM: BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár, személyzeti-oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113.

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALATA

SZAKMUNKÁSTANULÓ-FELVÉTELT HIRDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKRA:

SZERKEZETLAKATOS (HAJÓÉPÍTŐ), HEGESZTŐ, CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, ÁCS, ASZTALOS, VILLANYSZERELŐ, FESTŐ-MÁZOLÓ, GÉPLAKATOS (MOTORSZERELŐ), ESZTERGÁLYOS.

JUTTATÁSOK:
— munkaruha, kedvezményes étkezés;
— kollégiumi elhelyezés;
— III. évben teljesítmény- (szakmunkás) bérezés;
— társadalmi tanulmányi ösztöndíj;
— szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

ÜZEMEINK VANNAK:
Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

JELENTKEZNI LEHET:
a vállalat személyzeti és oktatási osztályán,
Budapest, Pf, 97. 1325.
vagy Budapest, IV., Népsziget,
telefon: 697-777 és
szegedi üzemünkben:
Szeged-Tápé — 6753.

FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXILKÉSZÍTŐ ÉS KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Erdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT PÁLYAVÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓJA

Kedves Szülők! Vállalatunkhoz 1985. szeptember 21-től az alábbi szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett fiúkat szakmunkástanulónak:

MAGASÉPÍTŐIPARI ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ, VASBETONKÉSZÍTŐ, VAS- ÉS FÉMSZERKEZETI LAKATOS, VÍZSZIGETELŐ, ÉPÍTŐGÉPSZERELŐ, ÉPÜLETASZTALOS, MŰKŐKÉSZÍTŐ, KŐMŰVES, ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ, BÁDOGOS, ÉPÜLETBURKOLÓ, SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ-TAPÉTÁZÓ, PADLÓBURKOLÓ (MŰANYAGBURKOLÓ), KÖZPONTI FŰTÉS- ÉS CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, VÍZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ, AUTÓSZERELŐ.

Vidékiek számára (az autószerelő és a szobafestő-mázoló-tapétázó szakmák kivételével) kollégiumot és teljes ellátást biztosítunk. Ösztöndíj: évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 100—650 Ft. A III. évfolyam idején teljesítménybérezési lehetőséget biztosítunk.

A kiemelt szakmák esetében (pl. kőműves, magasépítőipari ács-állványozó, vasbetonkészítő, vízszigetelő) 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést fizet a vállalat, továbbá társadalmi ösztöndíj juttatására is van lehetőség.

A társadalmi ösztöndíj összege 300—1000 Ft-ig terjed, tanulmányi pótlék címén a 3, 4, és 5-ös tanulók 30%, 40%, 50%-ot kapnak havonta az alapösztöndíjon felül.

Kérjük, hogy gyermekeik és iskolatársaik nevét, lakcímét és a választott szakmát vállalatunkhoz írásban, vagy személyesen juttassák el. Személyes jelentkezés esetén a „Szakoktatást" szíveskedjenek felkeresni: Budapest XXI., Rákóczi F. u. 195. Megközelíthető a Boráros térről gyorsvasúttal, majd a 38-as autóbusszal a 3. megálló.

Levélcímünk: Pest megyei Állami Építőipari Vállalat Budapest XX., Csepel, Kiss János altb. u. 19—21. 1211

ÖTPRÓBÁSOK AZ V./A-BÓL

Huszonnyolcan álltak rajthoz. Az aranyjelvényes minősítést nyolcan szerezték meg közülük. A többiek is teljesítettek három-négy próbát, annyit, amennyire erejükből futotta . . .

Pista bácsi ott állt a gyerekek előtt, s nem is tudta hirtelen, hogyan kezdje el mondókáját. „Vajon bírni fogják-e a terhelést, vajon teljesíteni tudják-e az olimpiai ötpróba követelményeit?" — engedett meg magának még néhány másodpercnyi kétkedést, aztán mégiscsak belefogott. A tanulók pedig szépen végighallgatták őt, s úgy érezték magukat, mint egy nehezebb tornagyakorlat előtt. Tudták, komoly dolog következik, de mint már annyiszor, most is bátran rábízhatják magukat testnevelőjükre, Lencsér Istvánra. Ezzel nemcsak maguknak, nemcsak az osztálynak, hanem második otthonuknak, a budapesti Keresztúri úti általános iskolának is dicsőséget szerezhetnek. A huszonnyolc fős osztályból, huszonnyolcan mondtak „igent" az ötletre . . .

— Egyetlen dologba kapaszkodhattam — meséli a már kivívott győzelem után Lencsér István —, hogy az 5/a. sporttagozatos osztály. Reménykedtem, hogy egyesületi edzéseik következtében olyan erőállapotban vannak a gyerekek, amellyel bírni fogják majd a hosszú gyalogtúrákat, futásokat, a hatvankilométeres kerékpárpróbát. Úszásra és evezésre sajnos nem gondolhattunk. Az úszásra a víz veszélyei miatt nem, az evezésre pedig azért, mert nem tudtunk volna megfelelő hajókat szerezni. Hogy mi volt az első meglepetés? Talán a tizennégy kilométeres futás startja. Több száz felnőtt, középütt meg valahol egy bolyban a gyerekeim . . .

A felnőttek látványa azonban nem riasztotta meg a gyerekeket, sőt, futás, kerékpározás közben már amolyan kis hőstettnek számított megelőzni őket. Nem mindenkinek sikerült, ez természetes. Azok a „keresztúrisok", akik lemaradtak, akiknek fejében megfordult, hogy talán már fel is kellene adni, szinte egymást buzdítva, hajtva, cipelve érkeztek be végül is a célba.

Pásztor Szilvia azok közé tartozik, akinek jólesett a buzdítás, de hát ő anélkül is megelőzte a felnőttek nagy részét. A Bp. Honvéd atlétája. Az elsők között volt, aki gyalogtúrával, két kerékpártúrával és a tizennégy kilométeres futással teljesítette az ötpróba követelményeit.

— Nehéz volt-e? Nem tudom — emlékezik vissza Szilvi. — A kerékpártúránál a látszólag apró velencei dombok olyan hatalmasnak tűntek, mint a Himalája. Aztán a szentendrei gyalogtúra, föl egészen a Kőhegyig, Lajos-forrásig . . . Hát, szinte el sem hittem, hogy valaha is a végére érünk annak a harminc kilométernek. Sokan gratuláltak itt az iskolában, de az egészben mégiscsak annak örültem a legjobban, hogy lám, mire képes a szervezetem, én teljesíteni tudtam mindent.

Valahogy így érez ma már mindenki az 5/a-ból, aki teljesítette az ötpróbát. Igaz, nemcsak a végén volt ilyen érzésük a gyerekeknek, hanem a futás és a túrák közben is. Igen, közben, amikor már minden kilométer, minden száz méter, minden villanyoszlop, minden lépés győzelemnek számított. Az 5/a-sok ma már hatodikosok. Ahogy eljött az új tanév, várják, hogy eljöjjön egy új akció kezdete is . . .

— A jutalmat — egy meleg kézfogásos elismerést — mindenki átadhatta magának egy-egy verseny után — meséli Nagy Mariann, a nyolc aranyérmes egyike. — Ez szerintem önmagában is elegendő jutalom. A legszebb adománya ennek az egésznek viszont mégiscsak az volt, hogy a futás, a kerékpártúrák, a „kirándulások" után, a célban összejött az osztály. Megbeszéltük a verseny minden méterét, nehéz pillanatokról meséltünk egymásnak, aztán szép lassan az iskolára, hobbira, önmagunkra terelődött a szó, fura titkokról lebbent föl a fátyol. Azt hiszem, ennyire még sohasem tudtunk összerázódni.

Sinkovics Ferenc
Fotó: K. L.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

Vár benneteket az Egyt

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége — gyertek hozzánk szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:
vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek); elekroműszerész, szobafestő, mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornamű-kezelő. A képzési idő 3 év; kollégiumot biztosítunk.
Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év; kollégiumot biztosítunk.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 400 Ft társadalmi ösztöndíj, + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően, jutalomlehetőség, szociális juttatások, (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülési és kulturális lehetőségek. Társadalmi szerződést kötünk.
A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az Egyt Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest, X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Bp. Pf: 100 Telefon: 836—702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek — vár az Egyt

GYT

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákra:

esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, vegyigépszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, anyagmozgatógép-szerelő, Diesel-mozdony szerelő, villamosgép-szerelő, elektromműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló, vegyianyaggyártó, erősáramú-berendezésszerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész (érettségizett, budapesti lakosok részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege 300—800 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-ig tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően. Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát kapnak. A tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és a Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

BV

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán
Budapest IX., Kén u. 5. — 1097; telefon: 277—275.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.
Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

PATEX

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FÜLEKI JÁNOS

JÁTÉK A SZÁMOKKAL. Már megint matek! – jegyzed meg morgolódva. Csakhogy ez játékos matek. Észre sem veszed, máris megoldottad mindegyik rejtvényt. Pedig van köztük olyan is, amely felér egy matekpéldával.

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, részt veszel a heti jutalomsorsoláson. **Beküldési határidő: november 5. Címünk: Budapest Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra vagy levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".**

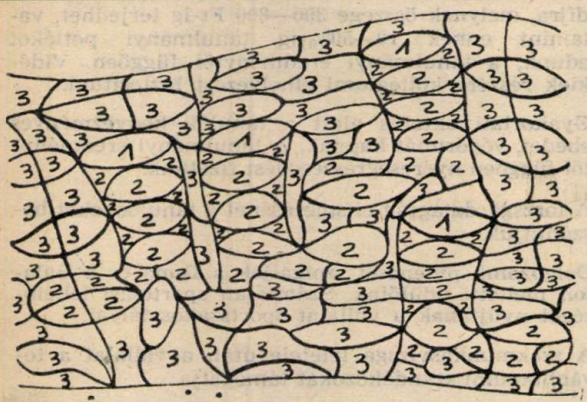

SZÍNEZŐ. Mi történt a kiskutyával? Megtudod, ha a számozott mezőket az alábbiak szerint színezed ki: 1 = fekete, 2 = piros, 3 = sárga.

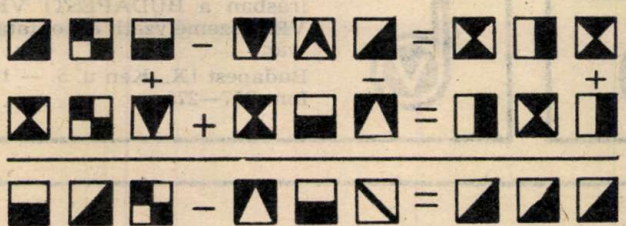

LÁTHATATLANOK. Ezek a cifra négyzetek számjegyeket takarnak. Neked kell kitalálnod, hogy melyik négyzethez melyik számjegy tartozik. Természetesen az összeadási és kivonási műveletek segítséget nyújtanak a töprengésedhez.

KÉREM A HIÁNYZÓKAT! Ebben a nagy halomban 1-től 50-ig mindegyik számjegyet meg kellene találni. De nem lehetséges, mert néhány nincs itt. Állapítsd meg, hogy mely számjegyek hiányoznak!

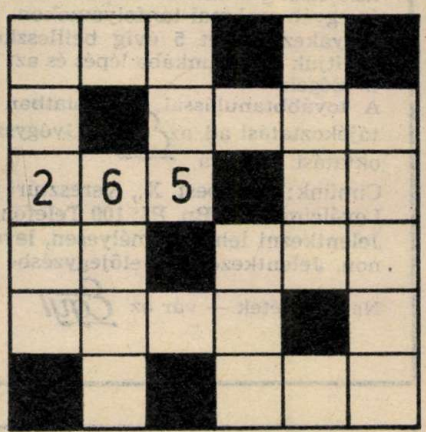

TEDD A HELYÉRE! Az alábbi számokat úgy helyezd el az ábrában, hogy a megfelelő helyeken keresztezzék egymást. Egy számot könnyítésül megadunk.

90, 92, 135, 265, 479, 494, 871, 918, 3601, 5099, 6041, 7467, 12 428, 85 297.

POPREJTVÉNY

DÉVÉNYI TIBOR KÉRDEZI:

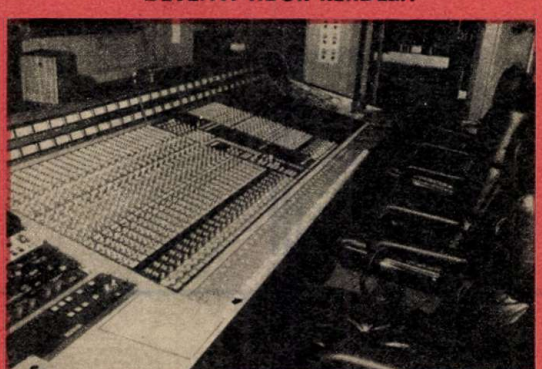

A képen látható elektromos szerkezet neve, amely nagyon fontos eszköze a hanglemezkészítő stúdióknak.

1. Sz.....r

2. O....a

3. K.....t

Múlt alkalommal a képen Mick Jaggert láttuk. Akik öt jó megfejtést beküldenek, azok között a Politoys játékcsomagjait sorsoljuk ki.

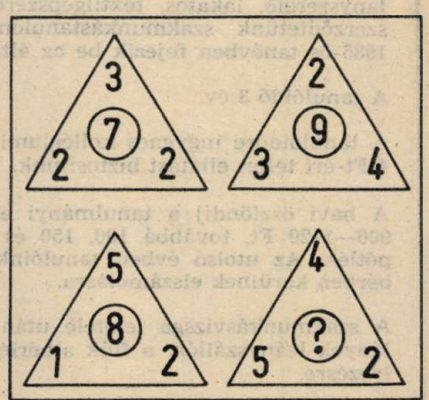

A KÉRDŐJEL. Ez igazán könnyű feladat. Állapítsd meg, hogy a negyedik háromszög közepébe, a kérdőjel helyére milyen számot kell írni!

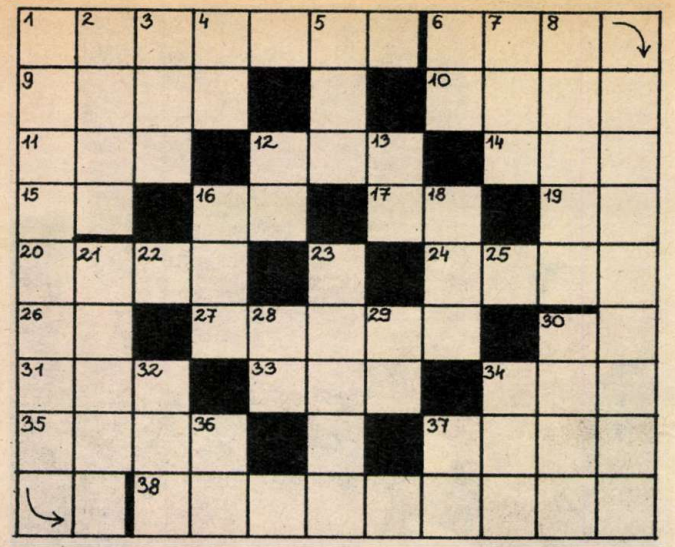

KÉT TUDÓS. A vízszintes 6. és a függőleges 1. sorban két világhírű matematikus nevét találod meg. Mindkettejük munkássága századunk első feléhez kapcsolódik.

VÍZSZINTES: 1. Csongrád megyei falu. 6. Az egyik világhírű matematikus neve (1880—1956). 9. Október 22-én van a névnapja. 10. A macska rokona. 11. Gyere, költőiesen mondva. 12. Lóbiztató. 14. Luxemburgi, román és francia autók jelzése. 15. Így kezdődik az ébrenlét! 16. Kettős mássalhangzó. 17. Indonéz autók jelzése. 19. A kirakatban ez mindig látható. 20. Van sárga is, fekete is. 24. Édes csemege. 26. Azonos mássalhangzók. 27. Szövet. 30. Az ezüst vegyjele. 31. Becézett női név. 33. Dunántúli folyó. 34. Kertes György. 35. A ló „cipője". 37. Sáregerhez tartozik! 38. Nagyhírű dunántúli gyógyfürdő (zárt betű: L, K).

FÜGGŐLEGES: 1. A másik világhírű magyar matematikus (1880—1959). 2. Kicsi kutya. 3. Három egymás utáni betű a Lőrinc névből. 4. Azonos mássalhangzók. 5. Pihenőhely. 6. A ruha egynemű betűi. 7. I. I. L. 8. Eurázsia kétharmada! 12. Kettős betű. 13. Európai szigetlakó ember. 16. A szemüveg pihenőhelye. 18. Az ételhez ezt nem teszszük hozzá, mégis benne van. 21. Virágcsalogató. 23. Olajbogyó (zárt betű: O). 28. Kiejtett mássalhangzó. 29. Magyarország nevének rövidítése. 30. ...-nómus (okleveles mezőgazdász). 32. Ardai Tóth Zoltán. 34. Okozhatja ember is, vihar is. 36. Azonos mássalhangzók. 37. Fél sajt!

PONTRÓL PONTRA: kösd össze a pontokat az 1-től elindulva egészen a 48-ig. Vajon mi tárul a szemed elé?

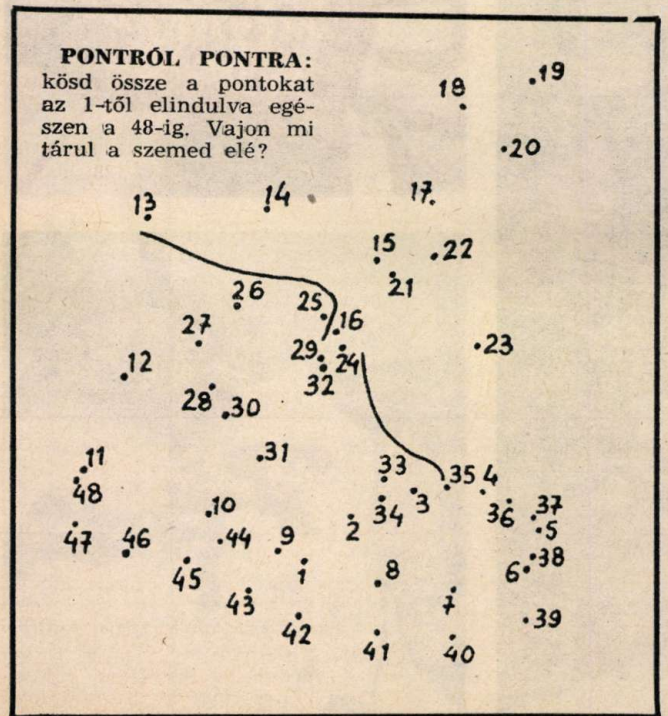

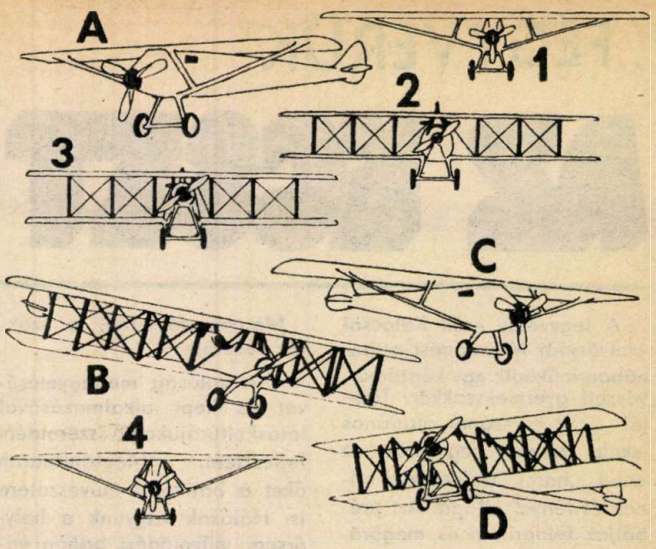

REPÜLŐGÉPEK. Néhány repülőgépet láthatsz a képen, mégpedig elöl- és oldalnézetben. Próbáld párosítani a képeket!

KÉT SZÓ. Rejtvényünkben egy állat neve rejtőzik. Te is ismered!

k-t k-b

ii

KI HÁNY ÉVES? 1980-ban az apa hétszer annyi éves volt, mint Laci fia. Mari — Laci húga — pontosan fele annyi idős volt, mint a bátyja. 1982-ben a két gyerek évei között egyharmadnyi volt a különbség. 1984-ben Laci éveinek a száma negyedrésze az apja korának.

Hány éves (1984-ben) az apa, Laci fia és Mari lánya?

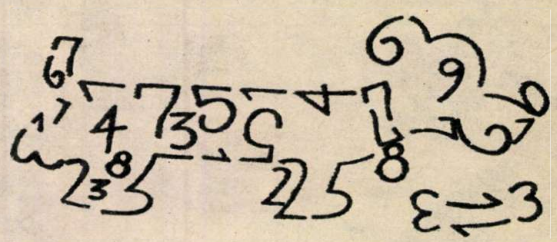

HÁNY ÉVES? Vajon hány éves ez a kutya? Add össze a testét és a csontot kirajzoló számokat. Utána az összeg számjegyeit is add össze. Egy számjegyet kapsz, ennyi éves a kutya.

NYERTESEK. A tavaszi (humor) MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN rejtvényeinek megfejtéséért jutalomban részesültek:

A nyáron zánkai táborozáson vett részt Roszkos Annamária, Szász Erika, Békéscsaba és Kiss Bea, Várpalota.

A további nyertesek humoros társasjáték-csomagot kapnak:

Bakony Róbert, Szank, Balázs József, Bajót, Benyó Zsuzsanna, Ózd, Furmann Ágnes, Tiszavasvári, Giczi Balázs, Halászi, Jágerszky Erika, Budapest III., Juszkó Mónika, Nyíregyháza, Laurinyecz Éva, Kétsoprony, Magyar József, Vilyvitány, Szabó Ildikó, Lőrinci, Szomszéd Katalin, Boconád, Szücs Judit, Földes, Tóth Klára, Móricgát, Végh Attila, Budapest XV., Zsikó Mária, Balástya.

A 24. SZÁM MEGFEJTÉSEI. — KORONÁZÁS: iniciálé. — A SZABADSÁGHARC HŐSEI: A — Táncsics. B — Bem. C — Petőfi. D — Kossuth. E — Damjanich. F — Nagy Sándor. — KRONIKAÍRÓ: Kálti Márk. — RÉGI PÉNZEK: Nem volt igaza István királynak. Akkoriban a pénz súlya volt a mérvadó: az első obulus, a második dénár. — MIT ÁBRÁZOL?: 2. (haditornára készülődnek) — MELYIK VÁR?: Szigliget vára.

„FEGYVERÜK"

AZ ECSET

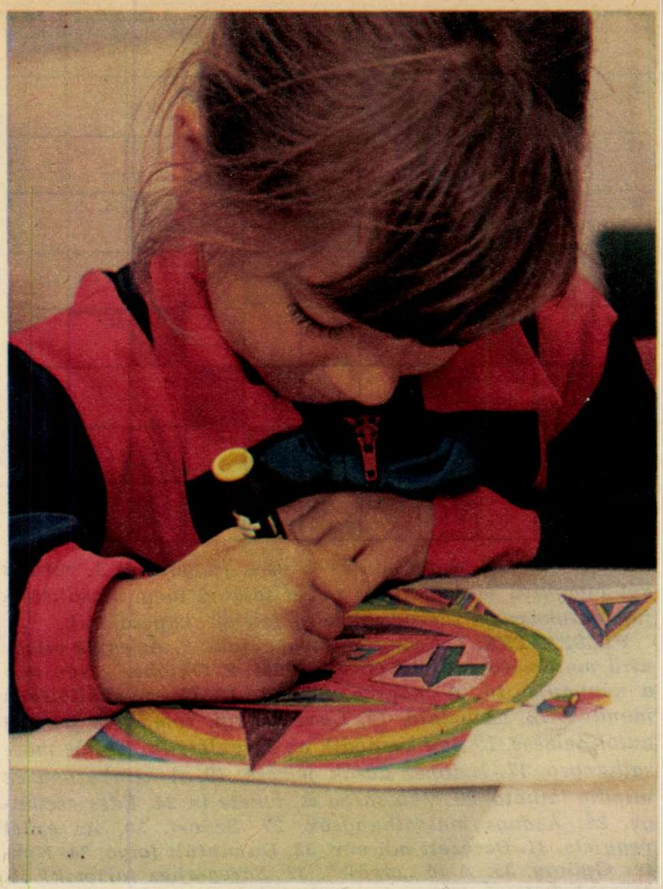

A fegyveres erők Kalocsai Helyőrségi Művelődési otthonában működik egy képzőművészeti gyermekszakkör. Tagjai az I-es számú általános iskola tanulói. Fegyverük az ecset, „harci" területük a színek és fények világa. Azt próbálják felderíteni és megörökíteni, ami fontos és szép.

Nagy Krisztián először horgász-zsákmányát, a nagy halat rajzolta le. Ma már az érdekesebb képzőművészeti pályázatok állandó résztvevője. Megyei ezüstérmes, nevét néhány társával az indiai nemzetközi rajzkiállításon is megismerték. Találkozás idegen bolygókon c. munkáját egy igazi űrpilóta, Farkas Bertalan zsürizte.

Magyar Józsefné, a szakkör vezetője:

– A valóság megfigyelésével és képi alkalmazásával látáskultúrájukat szeretném fejleszteni. Megtanítottam őket a batikolás művészetére is. Hálásak vagyunk a helyőrségi művelődési otthon vezetőinek, akik helyet adtak nekünk, felszereléssel, anyaggal támogatnak bennünket és kinyitották előttünk a laktanyák kapuit is. Segítségükkel olyan helyekre léphettünk be, ahová civil nem. Lerajzoljuk, majd bemutatjuk a katonáknak, hogyan látjuk őket mi.

Faragó György
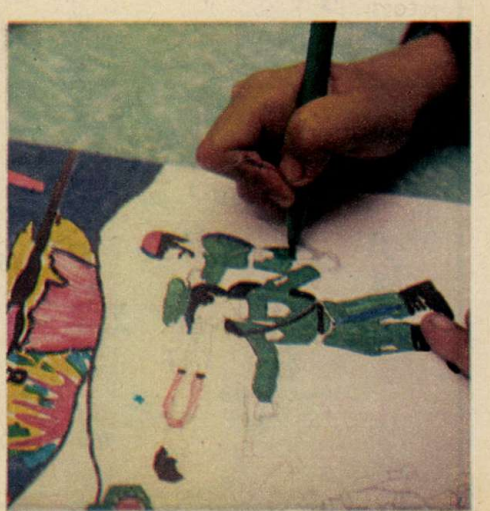
Fotó: **Szalay Béla**